

Dječji vrtić "Veseli kutak"
Klanci 1, 21311 Stobreč
OIB: 96444072282
Telefon/fax: 021/326-200
web stranica: <http://www.vrtic-veseli-kutak.hr>
e-mail: dvveselikutak@gmail.com

Na temelju članka 21. stavka 2. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19 i 57/22) i članka 18. Statuta Dječjeg vrtića „Veseli kutak“, Upravno vijeće Dječjeg vrtića „Veseli kutak“ u Stobreču na 7. sjednici održanoj 30.09.2022. godine, KLASA: 601-06/22-03/01 i URBROJ: 2181-232-03-22-07 na prijedlog ravnateljice, prethodno usaglašenog na Odgajateljskom vijeću održanom 29.09.2022.g., KLASA: 601-05/22-01/01 i URBROJ: 2181-232-01-22-08, usvojilo je

GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA
DJEČJEG VRTIĆA “VESELI KUTAK” U STOBREČU
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2022./2023.

Ravnateljica

Antonela Pjevac, odgajateljica

Stobreč, rujan 2022.g.

SADRŽAJ

1. USTROJSTVO RADA	3
1.1. VIZIJA USTANOVE	5
1.2. MISIJA USTANOVE	5
1.3. ORGANIZACIJSKI UVJETI	6
2. MATERIJALNI UVJETI RADA.....	8
2.1. SIGURNOSNO-TEHNIČKI UVJETI	8
2.2. PROSTORNI UVJETI.....	9
2.3. POTICAJI ZA RAD.....	9
2.4. FINANCIRANJE PROGRAMA	10
3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE	11
3.1. PLANIRANJE I PRAĆENJE OČUVANJA ZDRAVLJA DJETETA	11
3.2. OSIGURAVANJE PRAVILNE PREHRANE U VRTIĆU.....	12
3.3. OSIGURAVANJE HIGIJENSKIH UVJETA U VRTIĆU.....	13
4. ODGOJNO-OBRZOVNI RAD.....	14
4.1. BITNE ZADAĆE ODGOJNO-OBRZOVNOG RADA.....	15
4.2. UVJETI ZA RAZVOJ I UČENJE	18
4.3. PROGRAM PREDŠKOLE	23
4.4. POSEBNI CJELODNEVNI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA	24
4.5. PROGRAM PRODULJENOG BORAVKA	28
4.6. RAD S DJECOM S POSEBNIM POTREBAMA	31
4.7. PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA	31
5. STRUČNO USAVRŠAVANJE.....	32
6. SURADNJA S RODITELJIMA	35
7. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA	36
8. VREDNOVANJE PROGRAMA.....	38
9. GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA RAVNATELJICE I ČLANOVA STRUČNOG TIMA	41
9.1. GODIŠNJI PROGRAMA RADA RAVNATELJICE.....	41
9.2. GODIŠNJI PROGRAM RADA STRUČNE SURADNICE PEDAGOGINJE	46
9.3. GODIŠNJI PROGRAM RADA ZDRAVSTVENE VODITELJICE	54

1. USTROJSTVO RADA

Godišnji plan i program rada Dječjeg vrtića „Veseli kutak“ u Stobreču usklađen je s važećim zakonskim aktima kojima se regulira rani i predškolski odgoj i obrazovanje u Republici Hrvatskoj:

1. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19 i 57/22),
2. Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/08 i 90/10),
3. Konvencija o pravima djeteta (2001.)
4. Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2011.)
5. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015.),
6. Programsко usmjereno odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.)
7. Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.).

Budući je osnovna zadaća programa osiguranje optimalnih uvjeta za cjelovit razvoj djeteta, sukladno tome program usklađujemo prema specifičnim polazištima Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, tj. navedenim dokumentima i suvremenom shvaćanju djeteta i organizacije rada u vrtiću. Osnovu za planiranje odgojno-obrazovnog procesa u ustanovi nalazimo u ciljevima, načelima i vrijednostima:

➤ **Specifični ciljevi:**

- a) osiguravanje dobrobiti za dijete: osobnu, emocionalnu i tjelesnu, obrazovnu i socijalnu dobrobit
- b) poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece
- c) razvoj kompetencija:
  - komunikacija na materinskom jeziku
  - komunikacija na stranim jezicima
  - matematičke kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovju
  - digitalna kompetencija
  - učiti kako učiti
  - socijalna i građanska kompetencija
  - inicijativnost i poduzetnost
  - kulturna svijest i izražavanje
- ❖ ***razvoj samopoštovanja, samopouzdanja i pozitivne slike djeteta o sebi.***
- d) ostvarivanje prava djece na jednake šanse, jednakih prava za sve.

➤ **Specifična načela**

1. Fleksibilnost odgojno-obrazovnoga procesa

- načelo koje podrazumijeva prilagodljivost konkretnim mogućnostima, potrebama i interesima djece i odraslih u ustanovi, kao i uvjetima i kulturi sredine u kojoj ustanova djeluje

2. Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom

- načelo koje ističe roditelja kao nezaobilaznog partnera i aktivnog sudionika u oblikovanju odgojno-obrazovnog procesa, te pružanje podrške za specifične potrebe roditelja, kao i osnaživanje u roditeljskim kompetencijama, te zajedničko senzibiliziranje lokalne i šire društvene zajednice za potrebe ustanove

3. Osiguranje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju

- načelo koje promiče kvalitetnu suradnju svih razina odgojno-obrazovnog sustava, što podrazumijeva njihovu spremnost i pripremljenost za primjereni prihvat djeteta i podršku u kontinuitetu njegovog razvoja, odgoja, učenja i življenja

4. Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse

- načelo koje potiče cjeloživotno učenje - kontinuirano educiranje djelatnika u cilju jačanja njihovih profesionalnih kompetencija, suradničkog ozračja i sukonstruiranja okruženja za optimalan rast i razvoj djeteta.

➤ **Vrijednosti humanističkog nasljeđa:**

- znanje
- identitet
- humanizam i tolerancija
- odgovornost
- autonomija
- kreativnost.

1.1. Vizija ustanove

Sukonstruiranje procesa utemeljenog na interaktivnoj pedagogiji koji je usmjeren na aktivno sudjelovanje svakog djeteta, te na ravnopravnoj komunikaciji i razmjeni misli, ideja i stvaralaštva svih dionika odgojno-obrazovnog procesa.

“Osvještavanje i podržavanje uloge djeteta kao *timskog igrača* u utakmici djetinjstva.“

1.2. Misija ustanove

Kontinuirano osvještavanje implicitne pedagogije odraslih dionika procesa koje vodi ka boljem razumijevanju djetinjstva i djetetova identiteta u cijelosti s ciljem promicanja vjere u dijete kao kompetentnog i sposobnog bića.

1.2.1. Strategije unapređenja odgojno-obrazovnog procesa

1. Unapređenje i oblikovanje poticajnog okruženja u funkciji igre i učenja djece

- *stimulativno okruženje s obzirom na prostor, poticaje i ozračje*

2. Unapređenje odgojno-obrazovnog procesa kroz projektno planiranje / akcijsko istraživanje

- *oblik integriranog kurikuluma, koji sadrži istraživanja, izražavanja, rasprave djece i s djecom kroz uporabu različitih simboličkih jezika*

3. Praćenje, procjenjivanje i planiranje procesa učenja djeteta uvažavajući njegove prirodne potencijale: talente i stilove učenja

- *sustavnim promatranjem djece i drugim strategijama praćenja i procjenjivanja, stvarati kratkoročne i dugoročne planove koji uključuju interes i potrebe svakog djeteta i grupe djece i koji su istovremeno i podrška i izazov za njihova buduća postignuća.*

4. Kontinuitet profesionalnog i osobnog razvoja stručnih radnika

- *refleksije o vlastitoj praksi, suradnja s kolegama, entuzijazam za cjeloživotno učenje*

5. Aktivno uključivanje roditelja i šire društvene zajednice u odgojno-obrazovni proces

- *promicanje djelotvorne interakcije između obitelji, vrtića i zajednice, potiče razumijevanje zajedničke odgovornosti za odgoj, obrazovanje i budućnost djece.*

1.3. Organizacijski uvjeti

Na temelju članka 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Dječjem vrtiću "Veseli kutak" u Stobreču, tijekom redovitog radnog vremena, ostvarivat će se:

1. Redoviti program njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi (od navršene 1.g. do 7.g. života) koji je prilagođen razvojnim potrebama djece te njihovim interesima i sposobnostima
2. Program predškole, kao integrirani dio redovitog programa odgoja i obrazovanja djece pred polazak u osnovnu školu, na koji je suglasnost dalo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (2015.g.)
3. Posebni cjelodnevni program ranog učenja engleskog jezika, na koji je suglasnost dalo Ministarstvo znanosti i obrazovanja (studeni 2020.g.).

U okviru programa produženog boravka vrtića još će se ostvarivati:

4. Posebni poludnevni program ranog učenja engleskog jezika, na koji je suglasnost dalo Ministarstvo znanosti i obrazovanja (studeni 2020.g.).
5. Kraći sportski program, na koji je Ministarstvo znanosti i obrazovanja dalo suglasnost (svibanj 2022.g.).

U pedagošku godinu 2022./2023. upisano je ukupno stotinu dvadesetdvoje (122) djece u pet (5) dobno mješovitih odgojno-obrazovnih skupina:

- jednom (1) jasličkom skupinom desetosatnog boravka
- dvije (2) vrtičke skupine redovitog desetosatnog boravka
- dvije (2) vrtičke skupine posebnog programa ranog učenja engleskog jezika desetosatnog boravka.

1. Tablica strukture odgojno-obrazovnih skupina i raspored voditelja skupina

VRSTA/ TRAJANJE PROGRAMA	ODGOJNO-OBRASOVNA SKUPINA	DOB/ BROJ DJECE	ODGOJNO-OBRASOVNI RADNICI
redovni program 10-satni boravak	<i>jaslička odgojno-obrazovna skupina</i>	od 1. do 3.g. 18 djece	Žanina Tabak-Šumilin Smiljana Komić
redovni program 10-satni boravak	<i>mješovita vrtička odgojno- obrazovna skupina „VALIĆI“</i>	od 3. do 7.g. 26 djece	Snježana Čović Radmila Ruščić
redovni program 10-satni boravak	<i>mješovita vrtička odgojno- obrazovna skupina „RIBICE“</i>	od 3. do 7.g. 26 djece	Viktorija Šakić Katarina Mlikota
posebni program ranog učenja engleskog jezika 10-satni boravak	<i>mješovita vrtička odgojno- obrazovna skupina „ŠKOLJKICE“</i>	od 3. do 7.g. 26 djece	Ana Vidošević Jelena Maršić
posebni program ranog učenja engleskog jezika 10-satni boravak	<i>mješovita vrtička skupina „VESELI MORNARI“</i>	od 3. do 7.g. 26 djece	Danijela Bakota Antonela Pjevac

U odgojno-obrazovni proces kao stučni suradnici vrtića uključene su: jedna pedagoginja i jedna viša medicinska sestra:

- Ella Vrdoljak, pedagoginja, zaposlena je od strane vrtića na puno radno vrijeme,
- Jasmina Tadin, bacc.med.techn., zdravstvena voditeljica zaposlena od strane Grada Splita za potrebe privatnih i vjerskih vrtića, te od strane vrtića dodatnih deset (10) sati tjedno.

U cjelokupan rad još su uključene:

- jedna (1) kuvarica – Marina Ugrin
- dvije (2) pomoćne djelatnice: Gordana Grbeša /pomoćnica u kuhinji i gardjerobijerka/ i Anita Uvodić /spremačica/
- jedan (1) administrativni radnik – Ljubica Gale.

Poslove ravnatelja obavlja odgajateljica Antonela Pjevac (10 sati tjedno).

Dječji vrtić „Vesli kutak“ proširuje svoje kapacitete izgradnjom još jednog objekta s dvije odgojno-obrazovne skupine: jednom jasličkom i jednom vrtičkom mješovitom odgojno-obrazovnom skupinom redovitog programa, na adresi Stepinčeva 38, Stobreč, čije se otvaranje planira tijekom pedagoške godine 2022./2023., po dobivanju odobrenja od svih nadležnih institucija.

1.3.1. Struktura radnog vremena

Redovno radno vrijeme vrtića je od 06:00 do 16:00 sati, a program produženog boravka provodit će se od 16:00 do 20:00 sati. Rad će se organizirati kroz pet radnih dana u tjednu tijekom cijele godine, osim državnih praznika i blagdana. Godišnji odmori svih radnika provodit će se tijekom ljetnjih mjeseci: srpanj i kolovoz 2023.g.

- Rad u desetosatnim odgojno-obrazovnim skupinama organiziran je u smjenama:
  - jutarnja smjena od 06:00/07:00 do 11:30/12:30 sati
  - popodnevna smjena od 10:30 do 16:00 sati
  - produženi boravak od 16:00 do 20:00 sati
- Odgajateljice će u neposrednom radu s djecom provoditi 5,5 sati dnevno, tj. 27,5 sati tjedno, dok će se preostalih 12,5 sati ostvarivati kroz prateće poslove sukladno Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe (planiranje i programiranje procesa, vođenje dokumentacije, odgajateljska vijeća i stručnih aktiva, rad s roditeljima i stručno usavršavanje).

Od ukupnog broja djece devetnaest (19) je novoupisane djece u jasličkoj i vrtičkim odgojno-obrazovnim skupinama čiju će prilagodbu pratiti stručni tim, uz pružanje podrške i olakšavanje prilagodbe djeci i roditeljima. Organizacija rada usklađivat će se s individualnim potrebama djece i zahtjevima roditelja.

Podizanje kvalitete organizacije rada provodit ćeemo:

- praćenjem efikasnosti radnog vremena i zaduženja ostvarenih sati rada za sve radnike
- poticanjem radnika na odgovorno i kompetentno izvršavanje svojih radnih obveza, uz osiguravanje edukacija i provođenje timskog rada u vrtiću
- vrednovati rad u skladu s postavljenim ciljevima i zadaćama, te s propisanim zakonskim standardima
- uključivanjem roditelja u neposredan rad vrtića.

Realizaciju satnice odgajatelja, stručnih suradnika i administrativno-tehničkih i pomoćnih radnika prati ravnatelj prema Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima (NN 32/15).

2. MATERIJALNI UVJETI RADA

Primarna zadaća u provedbi programa odgojno-obrazovnog rada je stvaranje optimalnih prostornih i materijalnih uvjeta za življjenje djece i ostalih dionika, te unaprjeđivanje sigurnosnih uvjeta.

2.1. Sigurnosno-zaštitni uvjeti

Na prvom mjestu kod realizacije materijalnih uvjeta treba istaći sigurnost boravka u ustanovi za djecu i ostale dionike procesa, koja je preduvjet za zadovoljavanje svih ostalih zadaća pri realizaciji programa. Poštujući protokole postupanja u mogućim rizičnim situacijama djelovat ćemo na podizanju razine sigurnosno-zaštitnih i preventivnih mjera uz već poduzete mjere: tlocrti prostora s oznakama evakuacijskog put u svim prostorijama uz periodičko provođenje vježbi evakuacije za sve sudionike procesa, Pravilnik o zaštiti na radu / zaštita od požara, sigurnosna brava na ulaznim vratima, opremljenost prostora aparatima za gašenje požara, ogradijanost vanjskog prostora žičanom ogradiom i živom ogradiom u visini od 1,5 m).

2.2. Prostorni uvjeti

Prostor dječjeg vrtića i jaslica nalazi se u jednom objektu i prilagođen je normativima izgradnje i opremanja prostora ustanove koja ostvaruje programe ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Organizacija prostora, kako unutarnjeg tako i vanjskog, odgovara potrebama djece i uvjetima života u obitelji, vođeni smjernicama projekta *"vrtić kao dječja kuća"* cjelokupan prostor stavljamo u funkciju dječje igre i aktivnosti.

Prostorno okruženje ima ulogu trećeg odgajatelja, prema tome prostorije dnevnih boravaka su strukturirane različitim poticajnim centrima obogaćenim raznovrsnim i djeci stalno dostupnim materijalima koji potiču aktivnost djeteta i pomažu mu u (su)konstruiranju znanja kroz: istraživanje, eksperimentiranje, manipuliranje u suradnji s drugom djecom, odgajateljima i drugim dionicima. Intervencije u prostoru pratit će zahtjeve interesnihi igara, aktivnosti i inicijativnosti djece. Podržavamo princip otvorenih vrata i slobodu kretanja djece u cijelom prostoru i (samo)organizaciju igrovnih aktivnosti i učenja. Uz postojeće centre aktivnosti (manipulativni, građevni, prometni, istraživački, dramski, frizerski, preodijevanja, obiteljski, centar domaćinstva, centar ambulante, ZOO-centar, čitaonica, centar osame, prostor za odmor), cjelokupan prostor ostvarivat će i svoju socijalnu komponentu - poticatelja suradničkog učenja kroz susrete, komunikaciju i međusobne bliske odnose.

Popodnevni odmor djece u vrtićkim skupinama organiziran je u sobama dnevnih boravaka prema potrebama djece i u dogovoru s roditeljima, te se dnevno formiraju centri popodnevnog odmora.

Vanjski prostor vrtića je ograđeni travnjak sa stablima autohtonih voćki na kojem su smješteni sadržaji za dječju igru: tobogani, klackalice, vrtuljak, ljljačke, vozilice, lopte, bazen za igre s vodom, kućica s dvorištem. Neposredno okruženje vrtića pruža mogućnosti čestog boravka u igri na otvorenom te ćemo provoditi vrijeme u šetnjama, na plažama i mjesnom parku.

Odgajatelji će kroz svoje profesionalne uloge podržavati dječje učenje, potpomagati ga, poticati izravno i neizravno, te promatrati i osluškivati djecu kako bi mogli osmišljavati prostorno i materijalno okruženje, te (su)konstruirati kvalitetno socijalno-pedagoško okruženje i usmjeravati dječji odgoj i razvoj.

2.3. Poticaji za rad

Za poticajno okruženju važno je osiguravati djeci različitost materijalnih poticaja za manipuliranje, istraživanje, eksperimentiranje, postavljanje hipoteza, te konstruiranje znanja, razumijevanja i učenja. Bogato materijalno okruženje podrazumijeva različite materijale koji

djeci omogućavaju razvoj različitih kompetencija. U ovakvom okruženju dijete s lakoćom pronalazi sebi zanimljive i primjerene, često i aktivnost proksimalne zone razvoja. Odabir i ponuda materijalnih poticaja pratit će dječji interes, individualne potrebe i potencijale kako bi kod njih poticali razvoj aktivnog učenja, sposobnost opažanja, kreativnost, povjerenja u sebe i vlastite mogućnosti, povjerenja u druge i samostalnost. Djeca imaju različite interese i različitih su razvojnih mogućnosti stoga im bogatstvo materijala osigurava različite izvore. Poticajno okruženje omogućuje istraživanje logičkih, matematičkih i fizikalnih pojava, prirode, istraživanja različitih mogućnosti organizacije prostora, istraživanja zvukova, tonova, melodija, glazbe i pokreta, istraživanja različitih likovnih tehnika i različitih mogućnosti njihovog korištenja.

Centre aktivnosti za igru djece kontinuirano ćemo nadopunjavati i obogaćivati različitim potrošnim i nestrukturiranim materijalima, uporabnim predmetima, prirodnim, slikovnim, pisanim i audio-vizualnim materijalima sukladno potrebama odgojno-obrazovnog procesa unutar pojedine odgojne skupine, također stručnu literaturu i periodiku nadopunjavat ćemo u skladu s potrebama programa.

2.4. Financiranje programa

Financiranje programa vrtića bit će osigurano u skladu s Odlukom o načinu i uvjetima sufinanciranja redovitih programa dječjih vrtića u vlasništvu fizičkih osoba, udruga i vjerskih zajednica na području Grada Splita (Službeni glasnik Grada Splita, broj 25/20) i uplatama roditelja korisnika programa, a Ministarstvo znanosti i obrazovanja će osiguranjem sredstava u državnom proračunu (20,00 kn po djetetu) tijekom razdoblja od 1. listopada do 31. svibnja finansirati program predškole.

Ekonomска cijena redovitih programa ovisno o trajanju iznosi za:

- cjelodnevni/10-satni jaslički program 2,830.00 kuna – Grad Split sudjeluje u cijeni 82.50%, a roditelji 17.50%, te cijena programa iznosi 495.00 kuna
- cjelodnevni/10-satni redovni program 2,045.00 kuna – Grad Split sudjeluje u cijeni 76.50%, a roditelji 23.50%, te cijena programa iznosi 480.00 kuna
- djecu iz obitelji s troje i više djece plaća se iznos umanjen za 50% cijene upisanog programa

Odlukom osnivača vrtića cijene posebnog cjelodnevnog programa ranog učenja engleskog jezika iznosit će 850.00 kuna.

Program produženog boravka je besplatan i financiran je iz EU socijalnog fonda.

Ostvarena sredstva koristit će se za:

- redovito poslovanje vrtića
- plaće zaposlenika
- dodatak na plaću voditelja posebnih programa
- nabavu i održavanje sredstava i pomagala za rad
- održavanje čistoće prostora i opreme
- stručno usavršavanje voditelja programa i stručnih suradnika
- obogaćivanje materijalnih uvjeta rada
- nabavu stručne literature
- druge redovite i izvanredne troškove vezane za potrebe unapređivanja programa.

3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Tijekom pedagoške godine 2022./2023. u vrtiću ćemo osiguravati njegu i skrb za tjelesni razvoj i zdravlje djece s posebnim naglaskom na:

- očuvanju zdravlja,
- radu na osiguranju i unapređenju higijenskih uvjeta – skrbi o optimalnim higijensko-zdravstvenim uvjetima za rast i razvoj djece
- praćenju i unaprjeđenju prehrane,

koji su neodvojiv dio odgojno-obrazovnog procesa, jer potiču dijete na brigu o svom tjelesnom zdravlju: usvajaju higijenskih navika, važnosti zdrave prehrane, važnost tjelesne aktivnosti, a samim tim i zdravlju cijelog organizma.

3.1. Planiranje i praćenje očuvanja zdravlja djeteta

Njega i skrb odvijat će se pod vodstvom zdravstvene voditeljice, s ciljem osiguravanja potrebnih mjera, uvjeta i sredstava za pravilan rast i razvoj djece. Planiranje i praćenje očuvanja zdravlja djece provoditi ćemo u skladu sa sljedećim mjerama zdravstvene zaštite djece u dječjim vrtićima:

- sistematski zdravstveni pregled djeteta prije upisa u vrtić
- zdravstveni pregled djeteta nakon izostanka iz vrtića
- provjera dokumentacije o cijepljenju djeteta

- vođenje zdravstvenog kartona djeteta u dječjem vrtiću
- suradnja s izabranim doktorima medicine – pedijatrima
- protuepidemijske mjere u slučaju zarazne bolesti
- stalno praćenje zdravstvenog statusa djece, zdravstveno prosvjećivanje i zdravstveni odgoj djece
- nadzor nad adekvatnom prehranom djece, prevencija pretilosti / pothranjenosti i usvajanje kulture prehrane
- provođenje zdravstvenog odgoja djece, roditelja i odgajatelja.

Za vrijeme boravka djece u ustanovit provodi ćemo kontinuirano zdravstveni odgoj koji obuhvaća:

- ✓ osobnu higijenu djece (ruk u tijela)
- ✓ antropometrijska mjerena (visina, težina)
- ✓ usvajanje zdravog načina prehrane i življenja
- ✓ oralnu higijenu djece
- ✓ pregled vida
- ✓ roditeljske sastananke na dogovorene teme i o aktualnim zdravstvenim problemima
- ✓ individualne razgovore s roditeljima i/ili odgojiteljima.

Tijekom pedagoške godine vodit ćemo propisanu zdravstvenu dokumentaciju:

- . evidencija o higijensko-epidemiološkom nadzoru
- . evidencija epidemioloških indikacija
- . evidencija o sanitarnom nadzoru
- . imenik djece / zdravstveni dio
- . zdravstveni karton djece u ustanovi
- . evidencija antropometrijskog mjerena
- . evidencija ozljeda.

Boravak na otvorenom prostoru i svježem zraku ima pozitivan utjecaj na cjelokupan psihofizički razvoj djeteta. To je jedan od važnijih čimbenika u jačanju dječjeg imuniteta i sprječavanju širenja infekcija, te ćemo u skladu s vremenskim uvjetima dječju igru i aktivnosti organizirati na otvorenom prostoru.

3.2. Osiguravanje pravilne prehrane u vrtiću

Posebnu pažnju posvećujemo pravilnoj prehrani, uz pojačan unos sezonskog voća i povrća te vode za piće, koja neposredno utječe na dječji rast i razvoj, tjelesno i mentalno zdravlje djeteta. Kako bismo djeci omogućili pravilnu prehranu zdravstvena voditeljica

mjesečno sastavlja jelovnik koji zadovoljava sve dnevne kalorijske i nutritivne vrijednosti potrebne djeci rane i predškolske dobi, u skladu s dobi i duljinom boravka u vrtiću. Priprema hrane uz provođenje načela HACCP sustava odvija se u profesionalno opremljenoj kuhinji. Nastaviti ćemo pravilno provođenje postupka samoposluživanja, poštivati i sve higijensko-sanitarne principe, te proslave dječjih rođendana prema novim prehrambenim standardima.

3.3. Osiguravanje higijenskih uvjeta u vrtiću

Implementacijom HACCP sustava konstantno ćemo raditi na poboljšavanju higijenskih uvjeta kako na otvorenom tako i u zatvorenim prostorima vrtića (redovno čišćenje, pranje, provjetravanje prostora, provođenje DDD mjera), s posebnim naglaskom na rad vrtičke kuhinje, čiji radnici imaju položene tečajeve higijenskog minimum. Sanitarni nadzor nad namirnicama i predmetima opće uporabe koji se koriste u prehrani djece, te provjera kvalitete i kvantitete prehrane podliježu redovitoj kontroli Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije. Djelatnici vrtića koji djeluju u neposrednom odgojno-obrazovnom radu obavit će redovite godišnje sanitarne preglede, dok će djelatnici koji su u neposrednom doticaju s namirnicama i pripremom hrane obaviti sanitarne preglede dva puta u tijeku godine pri Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije.

3.3.1. Osiguranje higijenskih mjera uslijed epidemije COVID-19 virusa

Hrvatski zavod za javno zdravstvo je na zahtjev Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, 08. travnja 2022. dao preporuke za sve odgojno-obrazovne ustanove s obzirom na aktualnu epidemiološku situaciju o ukidaju svih mjera i preporuka osim osnovnih epidemioloških mjera koje ostaju na snazi:

- Svakodnevno primjereno čišćenje prostorija.
- Redovito i pravilno pranje ruku.
- Prostor u kojem se boravi treba provjetravati više puta dnevno. Kad je lijepo vrijeme, preporučuje se ostaviti otvorene prozore. Klimatizacijski i ventilacijski uređaji mogu se koristiti na način da su redovito i odgovarajuće održavani.
- Maske nisu obavezne. Maske se ne preporučuju za djecu predškolske dobi. Ostali, a posebno odrasli, mogu i dalje nositi maske ako smatraju da su im potrebne, a preporučuju se svima s kroničnim bolestima, koje mogu dovesti do težih oblika bolesti COVID-19, ako im zdravstveno stanje omogućuje nošenje maske.

4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

Odgojno-obrazovni proces polazi od suvremenih paradigmi odgoja i obrazovanja te suvremenoga shvaćanja djeteta, njegova razvoja i učenja, suvremenoga shvaćanja ustanove ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja te vrijednosti ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja.

Kvaliteta odgojno-obrazovnog procesa proizlazi od implementiranosti značajki kurikuluma: otvorenosti, inkluzivnosti i fleksibilnosti, dinamičke i razvojne funkcije, holističke prirode, humanističke i razvojno primjerene orijentacije, usmjerenosti na vrijednosti i prava i individualne slobode djeteta.

Ostvarivanje kvalitetnog odgojno-obrazovnog rada podrazumijeva stvaranje optimalnih organizacijskih uvjeta u vrtiću koji se temelje na suvremenom shvaćanju djeteta:

- djeteta kao cjelovitog bića → vrtić je mjesto cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djeteta
- djeteta kao istraživača i aktivnog stvaratelja znanja → vrtić je mjesto istraživanja, otkrivanja i aktivnog učenja
- djeteta kao kreativnog bića sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima → vrtić je mjesto stvaranja i izražavanja u različitim izražajnim formama
- djeteta kao socijalnog subjekta sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom → vrtić je mjesto kvalitetnih odnosa, suradnje i tolerancije
- djeteta kao aktivnoga građanina zajednice → vrtić je mjesto demokratičnog življjenja, aktivnog sudjelovanja i suodlučivanja djeteta.

Program odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske dobi polazi od stvarnih potreba djeteta kao cjelovite dinamične osobnosti, koja se nalazi u stalnoj interakciji s fizičkim i društvenim okruženjem, što čini bitan faktor njegovog osobnog razvoja. U funkcionalnom smislu cjeloviti program ima za cilj poticanje i razvoj svih aktualnih i potencijalnih sposobnosti djeteta: tjelesnih i psihomotornih, socio-emocionalnih, spoznajnih, govornih, komunikacijskih, izražajnih i stvaralačkih.

Odgojno-obrazovni rad provodit će se u dobno mješovitoj jasličkoj i vrtičkim odgojno-obrazovnim skupinama u kojima se rad prilagođava svakom djetetu u skladu s posebnostima njegovog razvoja, a tek potom cijeloj skupini.

4.1. Bitne zadaće odgojno-obrazovnog rada

Osnovni cilj na nivou ustanove je poticanje cjelovitog razvoja djeteta i kvalitete njegovog života sljedeći načela humanističko razvojne koncepcije koja je usmjerena na dijete, njegove potrebe, prava i interes, te uvažavanje djetetove osobnosti i njegovih razvojnih mogućnosti u skladu sa suvremenim znanstvenim spoznajama.

Bitne zadaće odgojno-obrazovnog rada u pedagoškoj godini 2022./2023., proizašle iz evaluacije rada tijekom protekle pedagoške godine, su osiguravanje dobrobiti za dijete:

1. Osobna, emocionalna i tjelesna dobrobit – podrazumijeva subjektivan osjećaj djeteta: da je zdravo, zadovoljno i da se osjeća dobro, a ostvaruje se poticanjem:

- razvoja motoričkih vještina
  - o poticati razvoj krupne motorike uvježbavanjem biotičkih motoričkih znanja
  - o poticati razvoj snage i brzine, kao i vježbi za jačanje svih mišićnih skupina te pravilno držanje tijela
  - o poticati razvoj spretnosti prstiju i šake, fine motorike i grafomotorike
  - o poticati razvoj psihomotornih vještina i okulomotorne koordinacije
- usvajanja higijenskih, prehrabnenih i kretnih navika kao preduvjeta zdravlja
  - o poticati dijete na samostalnost i pravilnost u održavanju osobne higijene i čistoće okruženja - briga o osobnim stvarima, urednosti prostora i poticaja
  - o poticati i podržavati samostalnost u obavljanju kulturno-higijenskih navika (preodijvanju i urednom odlaganju svoje odjeće i obuće, samostalnom posluživanju tijekom obroka, samostalnom obavljanju fizioloških potreba)
  - o poticati zdrav način života, njegovati kulturu zdrave prehrane, zadovoljiti potrebe djeteta za kretanjem na zraku
  - o razvijati naviku bavljenja tjelesnim aktivnostima koje imaju utjecaj na pravilan rast i razvoj
- uživanja u različitim interakcijama i aktivnostima
- otvorenosti djeteta prema svijetu oko sebe i prema novim iskustvima
  - o razvijati kod djeteta osjećaj sigurnosti, povjerenja i privrženosti u osobe i prostor
- smirenosti (odsutnosti osjećaja ugrozenosti, nemira, zabrinutosti)
- samoprihvaćanja djeteta (slobodno izražavanje emocija, prihvaćanje sebe)
  - o poticati dijete na prepoznavanje i spontano iskazivanje svojih emocija te iskazivanja emocija na društveno prihvatljiv način
- samopoštovanja i samosvijesit djeteta

- razvijati kod djeteta pozitivnu sliku o sebi i pouzdanje u vlastite mogućnosti - samopouzdanje
- sposobnosti privremene odgode zadovoljavanja svojih potreba
- razvoja identiteta djeteta (osobnog i socijalnog)
- spremnosti djeteta na donošenje odluka koje se odnose na njegove aktivnosti
- razvoja samostalnosti mišljenja i djelovanja
- inicijativnosti i inovativnosti djeteta
- procjenjivanja mogućih posljedica svojih akcija i razmatranja načina njihovog ostvarivanja
- samoiniciranja, samoorganiziranja i samoprocjena vlastitih aktivnosti
  - poticanje djeteta na samoinicijativno kreiranje aktivnosti, njihovu provedbu i valorizaciju
  - poticati samovrednovanje u procesu učenja i prihvatanje uspjeha i neuspjeha.

2. Obrazovna dobrobit – podrazumijeva djeteovo uspješno funkcioniranje i razvijanje osobnih potencijala (spoznajnih, umjetničkih, motoričkih...), a ostvaruje se poticanjem:

- radoznalosti i inicijativnosti djeteta
  - poticati istraživačku prirodu djeteta i razvoj svih osjetila
  - stjecanje različitih znanja, vještina i sposobnosti djeteta
    - podrška djetetu pri pravilnom usmenom izražavanju i bilježenju vlastitih misli, osjećaja, doživljaja i iskustava u različitim, za dijete svrhotitim i smislenim aktivnostima
    - upoznavanje, razumijevanje i smisleno korištenje stranoga jezika u nizu različitih aktivnosti i situacija
    - poticanjem djeteta na postavljanja pitanja, istraživanje, otkrivanje i zaključivanje o zakonitostima u svijetu oko sebe
    - razumijevanje promjena uzrokovanih ljudskom djelatnošću i njihovim posljedicama
    - očuvanje prirode i njezinih resursa
- kreativnosti, stvaralačkog potencijala djeteta
  - osiguravati djetetu raznovrsne mogućnosti izražavanja i stvaralačke prerade vlastitih ideja, načina razumijevanja i doživljaja
- percepcije sebe kao osobe koja može i voli učiti

- otkrivanja radosti i korisnosti učenja
- propitivanja vlastitih ideja i teorija (metakognitivne sposobnosti djeteta)
- stvaranja i zastupanja novih ideja
  - o uključivanjem djeteta u planiranje i organiziranje odgojno-obrazovnog procesa
- argumentiranog iznošenja vlastitih načina razmišljanja
- identifikacije različitih izvora učenja i njihovu raznovrsnu primjenu
- idejne izrade i vođenja projekata (djetetovih i onih potaknutih od odgojitelja)
- visoke uključenosti djeteta u odgojno-obrazovne aktivnosti (zaokupljenost, uronjenost)
- osvještavanja procesa vlastitog učenja, upravljanja njime i postupno preuzimanje odgovornosti za taj proces
- samoprocjene u području učenja.

3. Socijalna dobrobit – podrazumijeva uspješno interpersonalno (socijalno) funkcioniranje i razvijanje socijalnih kompetencija djeteta, a ostvaruje se poticanjem:

- stvaranje poticajnoga socijalnog okruženja
  - o poticati stvaranje interaktivnog okruženja i suradničkih odnosa u kojem će dijete imati mogućnosti razvijati socijalne kompetencije
- razumijevanja i prihvaćanja drugih i njihovih različitosti (proizašlih iz vjerskih, rasnih, nacionalnih, kulturoloških i drugih različitosti ili posebnih potreba)
- razvijati kod djeteta osjećaj razumijevanja i poštivanja emocija drugih osoba (empatiju)
- usklađenosti s obrascima, pravilima, normama i zahtjevima socijalne grupe/zajednice
- uspostavljanja, razvijanja i održavanja kvalitetnih odnosa djeteta s drugom djecom i odraslima
- aktivnog sudjelovanja, pregovaranja i konstruktivnog rješavanja konfliktnih situacija mirnim putem,
- zajedničkog (usklađenog) djelovanja djeteta s drugima (djecom i odraslima)
- etičnosit, solidarnosti i tolerancije djeteta u komunikaciji s drugima
- mogućnosti prilagodbe djeteta novim, promjenjivim situacijama i okolnostima (fleksibilnost i adaptabilnost)
- percepcije sebe kao važnog dijela zajednice/okruženja
- osjećaja prihvaćenosti i pripadanja
  - o poticati osjećaje pripadnosti skupini, razvijati spoznaju djeteta da je voljeno i prihvaćeno

- percepcije sebe kao člana zajednice koji ima priliku i mogućnosti pružanja doprinosa zajednici
  - o uključivanje djece u donošenje odluka koje se odnose na njihovo življenje u vrtiću
- odgovornog ponašanja djeteta prema sebi i drugima.

4.2. Uvjeti za razvoj i učenje

Odgojno-obrazovni rad zasnivat će se na situacijskom pristupu učenju koji je pedagoška koncepcija Jurgena Zimerra (1984.), a čija su obilježja:

- učenje iz životnih situacija,
- povezivanje socijalnog i konkretnog učenja,
- učenje u heterogenim grupama,
- zajedničko odrastanje,
- suradnja roditelja i drugih odraslih osoba,
- suradnja s užom i širom zajednicom
- otvoreno planiranje.

Zimmer naglašava da se proces učenja i stjecanja iskustva treba odnositi na životne situacije djece, a za pronaći ih trebamo samo pogledati oko sebe, slušati djecu i pratiti njihove interese. Kako bi situacijski pristup bio učinkovit odgojno-obrazovni proces zadovoljavat će sljedeće zahtjeve:

- adekvatno, ugodno prostorno i materijalno okruženje
- adekvatno obrazovanog i osjetljivog odgajatelja
- uvijete koji omogućuju pojačane socijalne odnose među djecom
- odgajatelja koji se koristi raznim medijima kako bi djeci približio i olakšao proces učenja (Silić, 2007).

“Ako je iskustvo interaktivno, emocionalno, izazovno i potiče na razmišljanje, za pojedinca uključenog u iskustvo ono će rezultirati dalnjim učenjem.” (David Kolb, američki socijalni psiholog)

Temeljno načelo od kojeg polazimo u organizaciji odgojno-obrazovnog rada jest osiguravanje uvjeta za optimalan razvoj i učenje kroz igru pomoću unaprijed planiranih ali i situacijskih raznovrsnih poticaja. Polazišta u odabiru sadržaja bit će primarni dječji interes, razvojne karakteristike djeteta rane i predškolske dobi kao i posebnosti obiteljskog okruženja iz kojeg dijete dolazi. Uvjete za razvoj i učenje stručnjaci organiziraju na način da potiču i održavaju aktivnosti djeteta usmjeravajući ih prema zoni sljedećeg razvoja.

Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, što znači:

- prostorno okruženje strukturirano po centrima aktivnosti omogućuje izbor i zadovoljavanje dječje potrebe za (samo)učenje, kreativnost, stvaralaštvo među vršnjacima i s djecom različite dobi te učenje u malim grupama
- uspostavljanje i proširivanje emocionalnih i socijalnih veza, kvalitetnih odnosa s djecom i odraslima u neposrednoj poticajnoj okolini i široj društvenoj zajednici
- poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (jednake mogućnosti za učenje i sudjelovanje, bez obzira na spol, rasu, etničku ili nacionalnu pripadnost, jezik, kulturu, vjeru, socioekonomski status, strukturu obitelji, dob ili posebne potrebe)
- poznавanje zakonitosti rasta i razvoja djeteta kao polazišta u planiraju rada stručnjaka
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- poticanje partnerskog odnosa s roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada s djecom rane i predškolske dobi.

U skladu sa završenim edukacijama primjenjujemo suvremene oblike i metode rada, a u odgojno-obrazovni proces integriramo elemente programa Korak po korak, Teorije izbora i Stilovi učenja/Dječji talenti.

Organizacija odgojno-obrazovnog procesa je utemeljena na poštivanju prava i individualnih sloboda djeteta čime se potiče razvoj onih kvaliteta osobnosti djeteta koje su nužne za njegov slobodan, aktivan, kreativan i odgovoran život u sadašnjosti, usmjerenih prema kvaliteti budućeg života.

Aktivnosti će se predlagati kroz tematske cjeline i sklopove aktivnosti, a sadržaje i teme ćemo pronalaziti unutar tri područja djelovanja:

- područje JA - slika o sebi / afirmacija osobnosti
- područje JA i DRUGI - odnos s drugima / obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtić i lokalna zajednica
- područje MI - pripadanje SVIJETU kao cjelini / prirodno i šire društveno okružje, kulturna baština i održivi razvoj.

U cilju ostvarivanja postavljenih zadaća odgajitelji će planirati i organizirati poticajne situacije koje djeci omogućavaju realizaciju različitih vrsta aktivnosti (Programsko usmjereno odgoja i obrazovanja predškolske djece 1991.g.):

- životno-praktične i radne aktivnosti - biološke potrebe, njega djeteta, svlačenje, oblačenje, samoposluživanje, kućni poslovi, njega biljaka i životinja, izrada predmeta i igračaka
- raznovrsne igre - funkcionalne, simboličke, igre građenja i konstruiranja, igre s pravilima
- društvene i društveno-zabavne - druženja više djece i odraslih, zabave, svečanosti, šetnje
- umjetničko-promatranje, slušanje, interpretacije umjetničkih tvorevina za djecu, slikovnica, likovnih, književnih, glazbenih, scenskih, filmskih i drugih djela
- raznovrsno izražavanje i stvaranje djeteta - pjevanje, sviranje, crtanje, slikanje, modeliranje, građenje i konstruiranje, govorno, scensko izražavanje, izražavanje cjelokupnom motorikom, plesanje
- istraživačko-spoznajne aktivnosti – istraživačko manipuliranje predmetima, promatranje, upoznavanje nečega ili nekoga, šetnje, posjeti, susreti s ljudima različitih profesija, stvaraocima, istraživačke aktivnosti u užem smislu (otkrivanja i jednostavnog eksperimentiranja, praktičnog i samo verbalnog rješavanja različitih problema, namjernog učenja i vježbanja postupaka, ponašanja, pravila)
- specifične aktivnosti s kretanjem - tjelesno vježbanje, poligoni, plivanje, sanjkanje, klizanje, koturaljkanje, vožnja na biciklu, skijanje.

U svim aktivnostima određuju se sadržaji koji povezuju pedagoške i psihološke dimenzije odgojno-obrazovnoga procesa čijim se ostvarivanjem potiče cjelokupan tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta.

U cilju obogaćivanja programa odgojno-obrazovnog rada s djecom, podizanja kvalitete življenja djece u dječjem vrtiću te zadovoljavanja specifičnih potreba i interesa, tijekom cijele pedagoške godine organizirati ćemo različite aktivnosti i događanja. Odabir sadržaja ovisit će o aktualnim događanjima u odgojnim skupinama našeg vrtića, interesu djece i dionika procesa te događanjima u lokalnoj zajednici.

Planirane aktivnosti na razini ustanove:

- obilježavanje Dana kruha i plodova zemlje (Dan jabuka, Jesenja svečanost)
- Dječji tjedan, Međunarodni dan djeteta
- svečanosti uoči blagdana (sv. Nikola, sv. Lucija, Božić, Uskrs)

- obilježavanje i proslava maskenbala,
- ekološke aktivnosti povodom Dana planete Zemlje (i tijekom godine)
- javno predstavljanje dječjeg stvaralaštva u lokalnoj zajednici (zbornici, manifestacije, fešta sv. Lovre)
- druženje s roditeljima povodom (Dana obitelji, Dana očeva, Majčin dan)
- gostovanja i posjete kazališnim predstavama
- proslava i obilježavanje Dana vrtića „*Dan otvorenih vrata*”, početak svibnja 2023.g
- završna svečanost oproštaj „predškolaca“ od vrtića, kraj svibnja 2023.
- dječje rođendanske svečanosti
- poludnevni i cjelodnevni izlet.

4.2.1. Rad na projektu

Rad na projektu podrazumijeva prevođenje dječjih ekspresija na odgajatelju razumljiv jezik i promišljanje boljih strategija razumijevanja djece i njihovih načina korištenja poticaja, što je proces učenja djeteta.

Praćenje dječjeg interesa, njegove uronjenosti u aktivnosti, smjernice su odgajateljima da svojim profesionalnim ulogama: promatrača, poticatelja, pomagača, suigrača, procjenjivača, planera, opskrbljivača osiguravaju prirodni tijek razvoja aktivnosti i diskretno koordiniraju svim elementima procesa učenja, što je početna etapa projektnog rada, koji je osnovni oblik rada u odgojno-obrazovnom procesu. Tijek projekta nije moguće unaprijed planirati niti strukturirati, niti je moguće precizno odrediti duljinu njegova trajanja i smjerove razvoja, te će stručnjaci iskazati spremnost za prihvaćanjem dječjih ideja i provođenjem istih tijekom odgojno-obrazovnog procesa, čime postaju partneri učenja i sustvaratelji znanja i razumijevanja.

Strategije u radu na projektima podrazumijevaju stalne (samo)refleksije tijekom odgojno-obrazovnog procesa:

- procjenjivati kakvoću i količinu poticaja i njihovu praktičnu upotrebu:
  - jesu li omogućili raznoliku upotrebu
  - jesu li u funkciji proširivanja djetetovih spoznaja i iskustva
  - jesu li projicirali kreativno izražavanje djeteta
  - jesu li omogućavali komuniciranje ideje djeteta
  - jesu li projicirali međusobnu suranju djece
  - jesu li omogućili odgajatelju bolje razumijevanje ideja i interesa djeteta
  - jesu li omogućili djetetu razumijevanje vlastitog procesa učenja?

Kompetentni odgajatelji će prepoznavati interes djece za mnogim sadržajima i aktivnostima i osviještavati mogućnost njihovog utjecaja i pravovremenog uključivanja u cilju ostvarivanja dobrobiti za dijete.

➤ **Uključivanje u projekt NAŠA MALA KNJIŽNICA**

U ovoj pedagoškoj godini planiramo nastavak projekta „Godina čitanja“ uključivanjem u međunarodi projekt „Naša mala knjižnica“ u organizaciji Ibis grafika, Zagreb, a koji je dio programa pod nazivom „Rođeni za čitanje“ pokrenutog od strane Ministarstva kulture i medija. Program „Rođeni za čitanje“ nacionalni je program poticanja čitanja djeci od najranije dobi. Projekt „Naša mala knjižnica“ usmjeren je na popularizaciju čitanja među djecom i stalno povećanje i razvoj dječje publike i to zanimljivim i poticajnim aktivnostima prilagođenim njihovu uzrastu.

Svrha ovoga je projekta ponuditi djeci knjigu koja zaokuplja pažnju svojim cjelokupnim sadržajem, potaknuti na čitanje uz promišljanje i aktivno sudjelovati u stvaranju publike koja razmišlja, analizira i usmjereno djeluje na svim područjima društvenog života.

– **Ciljevi projekta:**

- poticanje kritičkog čitanja od najranije dobi
- promoviranje vrhunskih književnih djela hrvatskih i stranih autora koja prate ilustracije izrađene prema najvišim umjetničkim standardima
- pristupačnost kvalitetnih knjiga stranih autora na hrvatskom jeziku našim čitateljima
- suradnja djece, odgajatelja, knjižničara, roditelja
- uključivanje roditelja u aktivnosti.

– **Aktivnosti projekta**

Tijekom rada na projektu odgajatelji će koristiti projektni paket koji se sastoji od šest (6) slikovnica i kreativnih knjižica za svako dijete. Projektni ciljevi će se realizirati kroz sljedeće aktivnosti:

- čitanje i priopovijedanje slikovnica
- planiranje poticaja i aktivnosti vezanih uz tematiku slikovnice
- online seminari za odgajatelje - kreativne rasprave i promišljanja sudionika projekta, razmjena zapažanja, ideja i aktivnosti u radu s djecom
- stvaranju novih suradnji među vrtićima kroz povezivanje i razmjenu ideja - zajedničko učenje.

4.3. Program predškole

Program predškole je obvezan program odgojno-obrazovnog rada s djecom u godini prije polaska u osnovnu školu i dio je sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Na Program predškole Dječjeg vrtića "Veseli kutak" u Stobreču suglasnost je dalo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (2015.g.)

U skladu s člankom 3. Pravilnika o sadržaju i trajanu programa predškole (NN, 107/14) u Dječjem vrtiću "Veseli kutak" u Stobreču Program predškole provodit će se kao integrirani dio redovitog programa i obuhvatit će djecu u godini pred polazak u osnovnu školu. Program će se provodi svakodnevno tijekom pedagoške godine od 01. listopada 2022.g. do 31. svibnja 2023.g. u trajanju od 250 sat. U ovoj pedagoškoj godini 2022./2023. upisano je tridesetšestero (36) djece školskih obveznika. Djeca obuhvaćena Programom predškole raspoređena su u četiri vrtićke mješovite odgojno-obrazovne skupine cjelodnevnog boravka.

Tijekom programa predškole poticat će se razvijanje i unapređivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala i komunikacijskih (govor, izražavanje i stvaranje) vještina, te navika i kompetencija u cilju – dobrobit djeteta, što podrazumijeva:

- osobnu, emocionalnu i tjelesnu dobrobit (biti zdrav, zadovoljan i osjećati se dobro)
- obrazovnu dobrobit (uspješno funkcioniranje i razvijanje osobnih potencijala: spoznajnih, umjetničkih, motoričkih...)
- socijalnu dobrobit (uspješno interpersonalno funkcioniranje i razvijanje socijalnih kompetencija).

Program predškole omogućit će djeci različite razvojne poticaje, prepoznavanje i prevenciju razvojnih poteškoća. Posebna pozornost usmjerava se na utvrđivanje postojećeg iskustva, znanja i razumijevanja djece te oblikovanje okruženja za njihovo nadograđivanje. Izravne intervencije odgajiteljica u odgojno-obrazovnim aktivnostima temeljiti će se na poznavanju i razumijevanju osobitosti dječjeg razvoja i smjera razvoja njihovih aktivnosti te promišljanju načina na koji bi se svakom djetetu mogao osigurati prijelaz u zonu sljedećega razvoja.

Navedene dobrobiti neophodne su za prilagodbu na nove uvjete života, rasta i razvoja u školskom okruženju i budućem življenu.

Posebna se pozornost pridaje osmišljavanju aktivnosti namijenjenih angažiranju različitih (višestrukih) inteligencija i razvoju različitih kompetencija i sposobnosti djece:

- sposobnost učenja (učiti kako učiti, poštovati metakognitivne sposobnosti djeteta kao podloge za cjeloživotno učenje),
- sposobnost sudjelovanja djeteta u suradničkim aktivnostima (vođenje, sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje konfliktnih situacija),

- sposobnost odgovornog ponašanja prema sebi, drugima i okruženju,
- sposobnost samoprocjene vlastitog napredovanja i različitih postignuća,
- sposobnost snalaženja u novim, nepredvidivim situacijama,
- sposobnost samostalnog djelovanja, mišljenja i odlučivanja,
- sposobnost korištenja različitim modalitetima komunikacije,
- inovativnih i poduzetničkih sposobnosti.

Kompetencije koje dijete u godini dana prije polaska u osnovnu školu treba steći i unaprijediti:

- ✓ komunikaciju na materinskom jeziku
- ✓ elementarnu komunikaciju na stranom jeziku
- ✓ matematičke kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovju i tehnologiji
- ✓ digitalne kompetencije
- ✓ učiti kako učiti
- ✓ socijalne i građanske kompetencije
- ✓ inicijativnost i poduzetnost
- ✓ kulturnu svijest i izražavanje
- ✓ motoričke kompetencije primjerene dobi.

Završetkom trajanja Programa djeca će dobiti potvrde o pohađanju programa predškole, te ćemo upriličit svečanosti u prisustvu roditelja i ostalih članova obitelji uz dodjelu “vrtićkih diploma”.

4.4. Posebni cjelodnevni program ranog učenja engleskog jezika

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje promiče razvoj osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje, među kojima je

Komunikacija na stranim jezicima:

"Dijete rane i predškolske dobi strani jezik uči u poticajnome jezičnom kontekstu, u igri i drugim za njega svrhovitim aktivnostima. Za to je najprimjereni situacijski pristup učenju, koji djetetu omogućuje upoznavanje, razumijevanje i smisleno korištenje stranoga jezika u nizu različitih aktivnosti i situacija. Poučavanje stranoga jezika ne provodi se posebno oblikovanim metodičkim postupcima, nego je strani jezik utkan u svakidašnje odgojno-obrazovne aktivnosti vrtića. Razvoju ove kompetencije pridonosi i poticanje međukulturnoga razumijevanja i komunikacije djece s drugim subjektima u odgojno-obrazovnoj ustanovi, kao i s onima izvan nje."

U organizaciji odgojno-obrazovnog rada u Dječjem vrtiću "Veseli kutak" program engleskog jezika implementirat će se u vrtićki redoviti program s kojim čini integriranu cjelinu u cilju obogaćivanja programa svojim specifičnostima te proširivanja ponude u skladu sa zahtjevima roditelja.

Programa engleskog jezika provodit će se tijekom cijele pedagoške godine u dvije vrtičke dobro mješovite odgojno-obrazovne skupine cjelodnevnog boravka: „Školjkice“ i „Veseli mornari“.

Program ranog učenja engleskog jezika integrirat će se u sve sadržaje redovitog programa i imat će sljedeća obilježja:

- provedba programa je cjelovita, ne dijeli se sadržajno niti vremenski
- program ima svrhu obogaćivanja redovitog programa
- program se prilagođava konkretnim potrebama, mogućnostima, sposobnostima, interesima djeteta jer su djeca aktivni sudionici svoga proces učenja, u skladu s humanističko-razvojnom koncepcijom koja u prvi plan stavlja dijete, njegove potrebe i prava te sustavno poticanje cjelovitog razvoja djeteta
- voditelji programa su stručnjaci koji dobro vladaju materinjim i stranim jezikom, dobro poznaju dijete i posebnosti njegovog razvoja, te su kompetentni u (su)konstruiranju poticajnog okruženja
- prepoznavanje specifičnih potreba roditelja i njihovo uključivanje, te zajedničko donošenje odluka vezanih za razvoj, učenje i socijalni život djeteta.

➤ **Cilj odgojno-obrazovnog rada progama**

Glavni cilj odgojno-obrazovnog rada specificiran za engleski jezik, a taj je osigurati djetetu da na spontan i prirodan način, u poznatom i poticajnom okruženju formira pozitivne stavove prema učenju drugog jezika i pripadajućeg mu društvenog i kulturnog konteksta.

➤ **Bitne zadaće programa**

Bitne zadaće kojima će se realizirati cilj odgojno-obrazovnog rada su:

- razvijati kod djeteta senzibilitet za engleski jezik
- promicati vremenski kontinuitet izloženosti stranom jeziku
- stvarati uvjete u kojima će dijete imati priliku slušati i govoriti engleski jezik
- poticati djetetovu samoaktivnost i interes za postupnim slušanjem, razumijevanjem i usvajanjem vokabulara engleskog jezika
- osigurati usvajanje osnovnog rječnika i jezičnih struktura na engleskom jeziku
- njegovati ispravan izgovor, ritam i intonaciju

- poticati i motivirati dijete na situacijsko učenje riječi, jezičnih i fonetskih formi
- omogućiti djetetu postupno izražavanje na engleskom jeziku, prema njegovim izražajnim mogućnostima
- razvijati samopouzdanje djeteta i osjećaj uspješnosti u spontanom izražavanju
- razvijati interes djeteta za druge ljude, običaje, zemlje i kulture.

➤ **Voditelji programa**

Voditeljice programa su odgajateljice predškolske djece (VŠS), koje su u skladu s Pravilnikom o vrsti i stupnju stručne spreme stručnih djelatnika te vrsti i stupnju stručne spreme ostalih djelatnika u dječjem vrtiću (NN 133/97) stručno sposobljene za provedbu programa engleskog jezika u dječjem vrtiću, te posjeduju svjedodžbe o znanju stranog/engleskog jezika B2 razine, izdane od strane Učilišta Jantar - ustanove za obrazovanje odraslih u Splitu. Odgajateljice će se kontinuirano educirati i usavršavati svoje kompetencije potrebne za provedbu stranog jezika s djecom predškolske dobi.

➤ **Specifična oprema i materijali za program ranog usvajanje engleskog jezika**

Za posebni program engleskog jezika osim osnovne opreme za redoviti program, osigurat ćemo i specifičnu opremu, didaktička sredstva i druga pomagala prema zahtjevu programa. Materijalni uvjeti za ostvarivanje programa sadržavat će tehnička sredstava: TV, radio, CD, MP3 player, prenosni zvučnik s mikrofonom, PC s konfiguracijama za učenje stranog /engleskog jezika. Obogaćivanje prostora didaktičkim igrama i materijalima:

- slikovnice, slikovne rječnike, djeće enciklopedije (Slikobajke, Stick Man, What the Ladybird Heard, What the Ladybird Heard Next, What the Ladybird Heard on Holiday, Ja učim engleski-Boje, Mojih prvi 100 riječi, Mojih prvi 1000 riječi, Moja kuća, ciklus slikovnica američkog pisca i ilustratora dječjih knjiga Eric Carle -1, 2, 3 To the ZOO, From Head to Toe, The Very Hungry Caterpillar,...)
- plakati (My Body, Emotions, Colours, Numbers, Picture Alphabet, Shapes, Animals)
- društvene igre: flash cards, activity cards, storytelling cubes
- audio- i videozapisi (pjesmice, edukativni crtani filmovi)
- lutka (štapne, ginjolke, zijevalice, lutke za prste)
- umetaljke, memory, puzzle, 3D puzzle
- glazbena pomagala, instrumenti
- logopedske igre i logopedske bajke
- zrcalo

Navedeni materijali uz neoblikovane i prirodne materijale stalno su dostupni djeci, raspoređeni su po centrima aktivnosti i omogućuju različite vrste aktivnosti u manjim skupinama te kreativan i stvaralački pristup igri i učenju, kao i kvalitetnijoj komunikaciji i suradnji.

Voditeljice programa u svom radu koristit će komplet za rano učenje engleskog jezika "First steps 1 and 2", Dubravka Blažić i Dragana Grozdanić/Jadranka Ušnik, Lidija Žutić, "Školska knjiga", Zagreb. Komplet sadrži: First steps pupil's book, First steps activity book, First steps teacher's book, Flashcards, Action story cards i First steps CD.

Kvalitetno prostorno-materijalno okruženje te kvalitetno socijalno okruženje potiču razvoj dobrobiti i kompetencija djece navedenih u Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj.

Planirana stručna literatura:

- [1] Appel, K., J. Masterson, J., *"Jezik i govor od rođenja do 6. godine"*, Ostvarenje, Lekenik, 2004.
- [2] Dennison P. E., *"Brain Gym: priručnik za obitelj i edukatore"*, Alfa, Zagreb, 2011.
- [3] Herljević I. i Posokhova I., *"Govor, ritam, pokret"*, Ostvarenje, Lekenik, 2007.
- [4] Medved Krajnović M., *"Od jednojezičnosti do višejezičnosti"*, Leykam international, Zagreb, 2010.
- [5] Miljak, A., *"Uloga komunikacije u razvoju govora djece predškolske dobi"*, Školske novine, Zagreb, 1984.
- [6] Posokhova, I., *"Razvoj govora i prevencija govornih poremećaja u djece"*, Ostvarenje, Lekenik, 2011.
- [7] Prebeg-Vilke, M., *"Vaše dijete i jezik, materinski, drugi i strani jezik"*, Školska knjiga, Zagreb, 1991.
- [8] Silić, A., *"Prirodno učenje stranoga (engleskoga) jezika djece predškolske dobi"*, Mali profesor, Zagreb, 2007.
- [9] Štanger-Velički V., *"Stihovi u pokretu: malešnice i igre prstima kao poticaj za govor"*, Alfa, Zagreb, 2011.

4.5. Program produljenog boravka

Do kraja pedagoške godine 2022./2023. sukladno *Ugovoru o dodijeli bespovratnih sredstava Europskog socijalnog fonda - Operativni program i ljudski potencijali 2014.-2020.* pod nazivom *Nastavak unapređenja usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja*, provodit će se Programa produljenog boravka pod nazivom "Veseli kutak za kreativni trenutak".

➤ *Cilj programa produženog boravka*

Unaprjeđivanje usluga Dječjeg vrtića s ciljem uspostavljanja ravnoteže između poslovnog i obiteljskog života korisnika usluga vrtića.

➤ *Namjena programa*

Provedbom programa produženog boravka omogućeno je:

- korištenje usluga vrtića roditeljima: nižeg socioekonomskog statusa, nezaposlenim i prezaposlenim kroz besplatne usluge produljenog boravka u vrtiću
- uvođenje novih programa
- jačanje kapaciteta odgojitelja, stručnih suradnika i pomoćnog i tehničkog osoblja kroz kontinuirano stručno usavršavanje
- opremanje i obogaćivanje poticajnog okruženja za rast i razvoj djece.

➤ *Vrijeme provedbe programa*

Planirano trajanje projekta „Veseli kutak za kreativni trenutak“ je dvadeset (20) mjeseci, od 23. prosinca 2021.g. do 23. kolovoza 2023.g.

Realizacija programa produljenog boravka odvijat će se nakon provedbe redovitog programa u trajanju od 16:00 do 20:00 sati od ponedjeljka do petka svakim radnim danom.

➤ *Nositelji programa*

Uvođenjem Programa produljenog boravka u Dječjem vrtiću "Veseli kutak" u Stobreču zbog povećanog opsega poslova i radi ostvarivanja utvrđenog plana i programa rada u okviru programa produženog boravka uspostavljena su nova radna mjesta, od toga trinaest (13) novih stručnih djelatnika:

- administrativni djelatnici:
  - jedan (1) voditelj projekta
  - jedan (1) administrator projekta
- stručni djelatnici:
  - osam (8) odgajatelja – zaposlenih na pola radnog vremena

- jedan (1) logoped – zaposlen na pola radnog vremena
- jedan (1) kineziolog – zaposlen na pola radnog vremena
- jedan (1) pedagog – zaposlen na 0,2 sata tjedno
- dva (2) profesora engleskog jezika – zaposleni na pola radnog vremena
- pomoćni djelatnici:
  - jedan (1) kuhar – zaposlen na pola radnog vremena
  - jedna (1) spremičica – zaposlena na pola radnog vremena
  - jedan (1) domar – zaposlen na pola radnog vremena.

➤ ***Sadržaji programa***

U okviru Programa produljenog boravka uvedeni su posebni programi odgojno-obrazovnog rada:

- *Posebni poludnevni programa ranog učenja engleskog jezika, čije su voditeljice mag. educ. philol. angl. (u nedostatku odgajatelja s odgovarajućom stručnom spremom za provedbu engleskog jezika u dječjem vrtiću na tržištu rada)*

Program ranog učenja engleskog jezika za djecu predškolske dobi ima zadaću stvarati adekvatne poticaje i okruženje za cjelokupni razvoj djeteta, posebno one kojima će zadovoljiti djetetove aktualne potrebe za učenjem stranog jezika, te će se rano učenje engleskog jezika realizirati kroz situacijski pristup rada s djecom.

- *Posebni kraći sportski program, čija je voditeljica profesorica kineziologije (program je započeo s provedbom u svibnju 2022.g. po dobivanju suglasnosti Ministarstva znanosti i obrazovanja).*

Cilj sportskog programa je poticanje pravilnog rasta i razvoja djece predškolske dobi, čuvanje i unapređivanje njihova zdravlja, optimalan razvoj njihovih antropoloških obilježja, stjecanje i usavršavanje biotičkih motoričkih znanja i općih kinezioloških znanja, te poboljšanje motoričkih postignuća i postizanje primjerenih odgojnih učinaka.

➤ ***Način ostvarivanja programa***

Provedba programa će se organizirati u pet (5) mješovitih odgojno-obrazovnih skupina:

- jednoj (1) jasličkoj odgojno-obrazovnoj skupini
- četiri (4) vrtićke mješovite odgojno-obrazovne skupine.

U ovoj pedagoškoj godini tijekom trajanja programa bit će uključeno ukupno šezdesetpetero (65) djece, u skladu s potrebama roditelja, vezano za njihove obiteljske, poslovne i druge obveze.

➤ *Način vrednovanja*

Program produženog boravka kontinuirano ćemo vrednovati od strane provoditelja usluga, korisnika usluga i vanjskih institucija zaduženih za nadzor provedbe projekta, Hrvatski zavod za zapošljavanje /Ured za financiranje i ugovaranje projekata Europske unije - Odjel za pripremu natječaja i provedbu ugovora iz područja dobrog upravljanja/. Samovrednovanje će se provoditi iznošenjem samorefleksija o odgojno-obrazovnoj praksi u cilju:

- urvrđivanja postojećih kritičnih točaka kao i dobrih strana,
- otklanjanja nedostataka i osmišljavanja smjernica daljnog unapređenja
- otvaranja prostora za kreativnost i inovativnost u dalnjem radu.

Korisnici usluga/roditelji svakodnevno, tijekom roditeljskih sastanak i ispunjavanjem anketnih opitnika izražavat će svoje mišljenje o provedbi programa.

Vrednovanje od strane vanjskih institucija provodit će se tromjesečno kroz podnošenje izvještaja o provedbi programa, njegovoj učinkovitosti i prihvatljivosti izdataka.

Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

4.6. Rad s djecom s posebnim potrebama

U odgojno-obrazovnom procesu poseban naglasak je stavljen na rad s djecom s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama (djeca s teškoćama i darovita djeca) kroz opservaciju i praćenje djece: analizom podataka iz medicinske dokumentacije, razgovorom s roditeljima i promatranjem ponašanja djeteta u odgojnoj skupini, te izradu individualiziranih programa rada u odgojnoj skupini uz savjetodavni rad stručnjaka s roditeljima i upućivanje djece stručnjacima izvan vrtića.

Primarni cilj je pronaći najbolje odgojno-obrazovne postupke za stimuliranje optimalnog psihofizičkog razvoja i integracije djece među vršnjake koje je usmjereni ka stvaranju inkluzivnog okruženja.

4.7. Pedagoška dokumentacija

Stručna dokumentacija vodit će se prema Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (NN, 83/01).

Pedagoška dokumentacija i evidencija o djeci predškolske dobi jest:

1. Matična knjiga djece
2. Knjiga pedagoške dokumentacije odgojno-obrazovne skupine
3. Imenik djece
4. Ljetopis dječjeg vrtića
5. Godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada
6. Godišnje izvješće o ostvarenosti plana i programa rada
7. Program stručnog usavršavanja
8. Dosje djeteta s posebnim potrebama
9. Knjiga zapisnika.

Dječji vrtić obavlja svoju djelatnost na temelju Kurikuluma i Godišnjeg plana i programa odgojno-obrazovnog rada vrtića, kojeg za svaku godinu predlaže ravnatelj, a donesen je na temelju Izvješća o ostvarenosti plana i programa rada za prethodnu pedagošku godinu.

4.7.1. Dodatna dokumentacija

U cilju osmišljavanja sadržaja i poticaja za primjereno razvoj i učenje djece, praćenje i evaluaciju programa sustavno ćemo provoditi dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa na sljedeće načine:

a) Dokumentiranje aktivnosti djece / razvojne mape

- individualni i zajednički uratci djece – slike, crteži, pisani uratci djece,
- samorefleksije djece – foto i video snimke, bilješke
- narativni oblici – bilješke
- opservacije postignuća djece – liste praćenja
- individualna i zajednička dokumentacija o različitim oblicima suradnje s roditeljima.

b) Dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa / mapa projekta

- foto, video zapisi i bilješke djece i odgajatelja
- samorefleksije i zajedničke refleksije odgajatelja i drugih stručnih djelatnika u: vrtiću, obitelji, zajednici.

c) Dokumentiranje profesionalnog razvoja odgajatelja

- informacije o profesionalnoj praksi odgajatelja: planovi, pripreme, potvrde stručnog usavršavanja, primjeri dječjih radova koji ilustriraju provedene aktivnosti, evaluacije odgajateljeva rada od strane stručnih suradnika, savjetnika i mentora.

Dokumentacija predstavlja podlogu za interpretaciju tj. kritički osvrt na odgojno-obrazovni procesa kompetentnih praktičara – refleksivnih praktičara koji istražuju i kritički propituju svoju praksu (implicitnu pedagogiju - vrijednosti, stavove, znanja, učenje), razumijevaju i transformiraju istu. Osvještavanje važnosti dokumentacije bitno je i za dijete, kao aktivnog građanina društva i subjekta svog razvoja, stoga je nužno razvijati sposobnosti promišljanja, vrednovanja i donošenja odluka o svom vlastitom odgoju i obrazovanju u poticajnom prostorno-materijalnom i socijalnom okruženju.

5. STRUČNO USAVRŠAVANJE

Temeljem članka 29. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, te Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Ustanove, odgajatelji i stručni suradnici obavezni su se stručno usavršavati.

Slojevitost zadaća u ostvarivanju ciljeva i provođenju suvremeno koncipiranog odgojno-obrazovnog procesa od odgajatelja i stručnih suradnika zahtijeva kontinuirano stručno usavršavanje s tendencijom trajnog unapređenja prakse. Profesionalno usavršavanje odgojno-

obrazovnih djelatnika usmjeravat ćeemo prema razvoju istraživačkih i refleksivnih umijeća. Istraživačko obilježje omogućuje propitivanje uvjerenja, iskustava i svakodnevne prakse te kroz zajedničko refleksivno istraživanje s drugim dionicima predstavlja polazište za bolje razumijevanje i mijenjanje vlastite prakse pri čemu postajemo refleksivni praktičari, koji svoja djelovanja usmjeravaju na akcijska istraživanja vlastite cjelokupne prakse u cilju njenog dubinskog razumijevanja, istraživanja, mijenjanja prema stalnom rastu kvalitete programa i kulture ustanove u cjelini.

Poticat ćemo profesionalni rast i razvoj dionika procesa, kako unutar tako i izvan ustanove, različitim individualnim i grupnim oblicima rada.

Stručno usavršavanje će se realizirati u redovnoj satnici i putem svih za to propisanih oblika:

→ **individualno stručno usavršavanje:**

- praćenje stručne literature i periodike,
- prema individualnom Programu stručnog usavršavanja (interesne teme, rad na projektu)

→ **stručno usavršavanje unutar ustanove:**

- odgojiteljska vijeća, interni stručni aktivni, izvješća s roditeljskih sastanaka i seminara, razmjena iskustava, refleksije odgojno-obrazovne prakse
- refleksivna fokus grupa praktičara engleskog jezika

→ **stručno usavršavanje izvan ustanove:**

- sudjelovanje na stručnim skupovima i seminarima u organizaciji Ministarstva znanosti i obrazovanja, Agencije za odgoj i obrazovanje
- pohađanje edukacija za unapređivanje programa učenja engleskog
- stvaranje profesionalnih zajednica učenja umrežavanjem vrtića u lokalnoj zajednici - suradnja s dječjim vrtićima s ciljem razmjene iskustava i proširivanja stručnih kompetencija.

• ***Planirana stručna literatura i obvezni dokumenti:***

- [1] Antulić Majcen S., Pribela-Hodap S., "Prvi koraci na putu prema kvaliteti: Samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja", Zagreb, NCVVO, 2017.
- [2] Beever S., "Sretno dijete sretni vi", Ostvarenje, Lekenik, 2011.
- [3] Ann Debsmore, Margaret Bauman, Vaš uspješan predškolac, Veble commerce, Zagreb 2014.

- [4] Barth, B. M., Razumjeti što djeca razumiju: struktura znanja i njegovo oblikovanje: problemi prijenosa znanja, Zagreb, Profil akademija, 2004.
- [5] Daniels E.R; Stafford K., Kurikulum za inkluziju – razvojno-primjereni program za rad s djecom s posebnim potrebama, Zagreb, Pučko otvoreno učilište KPK, 2003.
- [6] Došen-Dobud A., S djecom u jaslicama, Alinea, Zagreb 2004.
- [7] Došen-Dobud A., Predškola-vodič za voditelje i roditelje, Alinea, Zagreb 2008.
- [8] Juul, J., Vaše kompetentno dijete - za nove temeljne vrijednosti obitelji, Zagreb, Eduka, 1996.
- [9] Juul, J., Četiri vrijednosti koje će djecu pratiti do kraja života, Harfa, Split, 2018.
- [10] Kirsten A. Hansen, Roxane K. Kaufmann, Kate Burke Walsh, Kurikulum za vrtiće, POU Korak po korak, 2006.
- [11] Kubelka R., Pelt R., Vrbanac D., Dječji talenti – Otkrijte talente svog djeteta podržavajući izvornost dječjeg učenja, Ostvarenje, Lekenik, 2013.
- [12] Ljubetić M., Vrtić po mjeri djeteta, Školske novine, Zagreb 2009.
- [13] Ljubetić M., Od suradnje do partnerstva obitelji, odgojno-obrazovne ustanove i zajednice, Zagreb, Element, 2014.
- [14] Maleš D., Stričević I., Odgoj za demokraciju u ranom djetinjstvu, Zagreb 2005.
- [15] Maleš D., Nove paradigm ranog odgoja, FFZG, Zagreb 2011.
- [16] Milanović M. i suradnici, Pomozimo im rasti, Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb 2014.
- [17] Miljak A., Življenje u dječjem vrtiću, Spektar media, 2009.
- [18] Miljak A., Vujičić L., Vrtić u skladu s dječjom prirodnom -“Dječja kuća”, 2002.
- [19] Slunjski E., Tragovima dječjih stopa, Profil knjiga, Zagreb, 2012. 35
- [20] Slunjski E, Integrirani predškolski kurikulum, Zagreb, Mali professor, 2013.
- [21] Slunjski E., i suradnici, Izvan okvira - kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju predškolskog kurikuluma, Element, Zagreb 2015.
- [22] Slunjski E. i suradnici, Izvan okvira 2: Promjena – od kompetentnog pojedinca i ustanove do kompetentne zajednice učenja, Element, Zagreb, 2016.
- [23] Slunjski E., i suradnici, Izvan okvira 3 – Vođenje: prema kulturi promjene, Element, Zagreb 2018.
- [24] Slunjski E., i suradnici, Izvan okvira 4 – Mudrost vođenja: prikazi istraživanja i alati razvoja prakse vođenja, Element, Zagreb 2019.
- [25] Szanton, E.S., Kurikulum za jaslice, POU Korak po korak, 2005.
- [26] Petrović-Sočo B., Dijete, odgajatelj, slikovnica, Alinea, Zagreb 1997.

- [27] Petrović-Sočo B., Mijenjanje konteksta i odgojne prakse dječjeg vrtića, Mali professor, Zagreb 2009.
- [28] Zrilić, Smiljana. Djeca s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole, Sveučilište u Zadru, Zadar, 2011.
- [29] Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja, NCVVO, Zagreb, 2012.
- [30] Unapređenje kvalitete rada primjenom ISSA pedagoških standard, Biblioteka KPK, Zagreb, 2006.
- [31] Časopisi: "Dijete, vrtić, obitelj" i "Djeca u Europi", Pučko otvoreno učilište KPK
- [32] Nacionalnog okvirnog kurikuluma za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2011.) i Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015.)
- [33] Zbornici radova stručno-znanstvenog skupa Dani predškolskog odgoja SDŽ "Mirisi djetinjstva".

Stručnu literaturu i periodiku nadopunjavat ćeemo sukladno potrebama procesa i unapređenja prakse.

6. SURADNJA S RODITELJIMA

Roditelji imaju važnu ulogu u razvoju djetetove ličnosti, oni su prvi odgajatelji djeteta i imaju glavnu odgovornost za djetetov razvoj. Stoga, roditelji i odgajatelji trebaju djelovati zajedno kao partneri kako bi podržali djecu u igri, učenju, rastu i razvoju. Odgajatelji i stručni suradnici su profesionalci koji će im svojim pedagoško-metodičkim znanjima pružati podršku u njihovoj roditeljskoj ulozi. Kontinuiranom razmjenom iskustava i znanja stremit ćeemo zajedničkom, cjelovitim razumijevanju djeteta i razvoju odgojno-obrazovnog pristupa uskladenog s individualnim i razvojnim posebnostima djeteta.

Za provedbu odgojno-obrazovnog procesa nužno je građenje partnerskog odnosa s roditeljima, jer su roditelji važan resurs u evoluciji programa.

Takav odnos podrazumijeva ravnopravnost uloga roditelja i profesionalaca uz ostvarivanje dvosmjerne komunikacije i međusobnog povjerenja, u cilju dobrobiti djeteta:

- pravovremenog i konstruktivnog rješavanja problemskih situacija vezanih uz odgoj i obrazovanje te razvoj djece,

- poticanja roditeljske uključenosti u oblikovanje kvalitetnog programa,
- podržavanja aktivnog sudjelovanja roditelja u realizaciji programa,
- osiguravanja prava roditelja na kritičko vrednovanje postignuća,
- osnaživanje roditeljskih kompetencija i djelotvornosti stjecanjem znanja i vještina potrebnih za odgoj djece u obitelji.

U skladu s navedenim ciljevima roditeljima ćemo pružati različite oblike suradnje s profesionalcima u ustanovi:

- svakodnevna razmjena informacija o djetu
- roditeljski sastanci različitog tipa /informativni, tematski/,
- organiziranje zajedničkih radionica,
- individualni razgovori s roditeljima,
- druženja s roditeljima,
- zajednički susreti povodom proslave blagdana, značajnih datuma,
- info-kutići, web-stranca i drugi dogovoreni oblici komunikacije (mobilne aplikacije)
- savjetovalište za roditelje,
- uključivanje roditelja u aktivnosti skupina.

Poseban naglasak ćemo staviti na kontinuiranom provođenju individualnih razgovora s roditeljima koji će biti inicirani od strane stručnjaka, najmanje 2 puta u pedagoškoj godini, a po potrebi i više.

7. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA

Suradnja s vanjskim ustanovama podrazumjeva različite interakcije vrtića s užom i širom društvenom zajednicom u cilju ostvarivanja i unapređivanja kvalitete cjelokupnog djelovanja.

U svrhu uspješnijeg ostvarivanja ciljeva i zadaća odgojno-obrazovnog programa kontinuirano ćemo surađivati sa sljedećim vanjskim čimbenicima:

- **Ministarstvo znanosti i obrazovanja**
  - informacije o novim zakonima i propisima
  - suglasnost za provedbu posebnih programa
  - sufinanciranje programa javnih potreba (program predškola)
  - stručno-pedagoški nadzor u provođenju rada

- > **Agencija za odgoj i obrazovanje**
  - stručno usavršavanje prema Katalogu stručnih skupova
  - stručna podrška i pomoć u realizaciji odgojno-obrazovnih zadaća i programa
  - prijava pripravnika za stažiranje i polaganje stručnih ispita
  - stručno-pedagoški nadzor u provođenju rada
- > **Lokalna uprava (Poglavarstvo Grada Splita, Služba za društvene djelatnosti, mjesni odbori)**
  - osiguravanje sredstava za sufinanciranje redovne djelatnosti
  - stručno-pedagoški nadzor u provođenju rada
  - suradnja u organizaciji svečanosti i blagdana
  - predstavljanje djelovanja vrtića široj javnosti
- > **Osnovne škole**
  - organiziranje posjeta osnovnim školama
  - razmjena informacija prilikom upisa djece u prvi razred
- > **Drugim privatnim, vjerskim i gradskim vrtićima**
  - umrežavanje praktičara - profesionalna okupljanja u cilju razmjene iskustava i konstruiranje novih spoznaja
- > **Jezik i vrtić – edukativne radionice za odgajatelje i učitelje engleskog jezika**
  - stručno usavršavanje voditelja za provedbu programa ranog učenja engleskog jezika s djecom predškolske dobi
- > **Kulturno-umjetničke institucije**
  - posjete kazalištima i gostovanje istih u vrtiću – lutkarstvo i scenska umjetnost
  - muzeji – eduktivne radionice
- > **Nastavni zavod za javno zdravstvo splitski-dalmatinske županije**
  - provođenje higijensko-epidemioloških mjera
  - praćenj rada prema HACCP-sustavu
  - sanitarni pregledi djelatnika
- > **Centar za socijalnu skrb**
  - posebni status samohranih roditelja, obitelji slabijeg socijalnog stanja i obitelji s troje i više djece

Koordiniranim djelovanje ustanove i navedenih institucija u užoj i široj društvenoj zajednici osiguravat ćeemo nophodne oblike potpore u rješavanju konkretnih problema i ostvarivanju specifičnih zadaća ustanove.

8. VREDNOVANJE PROGRAMA

Vrednovanje, kao proces sustavnog i kontinuiranog praćenja, analiziranja i procjenjivanja uspješnosti rada temelj je ostvarivanja napretka u kvaliteti rada ustanove, stoga ćemo ga nastaviti provoditi kako nam je to i dužnost prema Državnom pedagoškom standardu (čl. 52.). Podzakonski akti nalažu vanjsko i unutarnje vrednovanje ustanove. Vanjsko vrednovanje provode nadležne institucije (Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Agencija za odgoj i obrazovanje, Služba za društvene djelatnosti na lokalnoj razini) i usmjereno je na praćenje obrazovnih postignuća, dok unutarnje vrednovanje (samovrednovanje) provode ustanove s ciljem utvrđivanja kvalitete procesa koji je prethodio postignućima. Vrednovanje, kako vanjsko tako i unutarnje, smatramo sastavnim dijelom odgojno obrazovnog procesa, a posebno ćemo se usmjeriti na osnaživanje ustanove, svih sudionika, na osvjećivanje važnosti i nužnosti unutarnjeg vrednovanja, jer upravo je to put prema unapređivanju pojedinca i ustanove u cjelini.

Tijekom ove pedagoške godine projekt samovrednovanja provodit ćeemo na stručnim aktivima kroz razumijevanje teme *"Strategija ustanove – strateško planiranje i djelovanje: ostvarivanje osobne i profesionalne odgovornosti svih djelatnika ustanove na putu unapređenja kvalitete odgojno-obrazovne prakse"*, provodeći metodu "Šest šešira" – metoda kreativnog mišljenja (kritičkog razmišljanja i slobodnog iznošenja stavova iz šest pravaca).

Samovrednovanje će se provoditi prema ključnim područjima vrednovanja (prema M. Ljubetić, 2009/ [4]):

- ***Filozofija, stajališta i vrijednosti ustanove***
  - Jačanje kapaciteta ustanove da sama sebe mijenja i usavršava u zacrtanom smjeru
- ***Stil upravljanja u dječjem vrtiću, izgradnja zajedničke vizije te uloge čimbenika odgojno-obrazovnog procesa***
  - Razvijanje strategije angažmana, nasuprot kontrole
- ***Kvaliteta odnosa (na svim razinama unutar i izvan ustanove) i načini rješavanja problemskih situacija***
  - Podizanje razine kvalitete komunikacije, preuzimanje sve veće odgovornosti za kvalitetu odnosa, razvijati spremnost za timski rad, poticati uključenost svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa.
- ***Prostor i materijalno okruženje (materijalizacija odgojne filozofije dječjeg vrtića)***
  - Oblikovanje prostorno-materijalnog okruženja za življjenje i učenje koje omogućava komunikaciju i socijalnu interakciju djece i odraslih u dječjem vrtiću te omogućava: slobodu izbora, samostalnost, kretanje, kreativnost, vlastiti tempo učenju.

- **Zdravstveno-higijenski uvjeti rada i sigurnost**
  - Planiranje prehrane u skladu s preporukama stručnjaka, čistoća i urednost ustanove, sigurnost unutarnjih i vanjskih prostora ustanove te provedba sigurnosnih mjera.
- **Kurikulum predškolskog odgoja i obrazovanja te učenje djece i odraslih**
  - Osvješčivanje, uvođenje promjena, analiza rezultata, praćenje, inoviranje, transformacija vrtića u zajednicu koja uči.
- **Odnosi/suradnja i partnerstvo obitelji, vrtića i lokalne zajednice**
  - Shvaćanje roditelja i članova lokalne zajednice kao ravnopravnih partnera u odgoju i obrazovanju djece, djelatno uključivanje roditelja i svih čimbenika u sukonstrukciju vrtičkog kurikuluma.
- **Ljudski resursi**
  - Uočavanje elementa zadovoljstva poslom, procjenjivanje kompetentnosti u radu s djecom, roditeljima i kolegoma te žeija za kontinuiranim usavršavanjem.
- **Proces praćenja i vrednovanja**
  - Osvješčivanje dobrih i loših segmenata rada, zadovoljstvo kvalitetom rada, spremnost za prihvaćanje i iznošenje dobromanjernih primjedbi o radu, otvorenost ustanove za razgovor o kvaliteti, procjenjivanje osobnog doprinosa kvaliteti rada ustanove, te elemente stavova o procesima vanjskog vrednovanja i samovrednovanja.

Samorednovanje će se provoditi na kraju svakog orijentacijskog razdoblja, a obuhvaća sljedeće sadržaje:

- vrednovanje razdoblja prilagodbe, vrednovanje ostvarenih uvjeta za provedbu postavljenih zadaća, te vrednovanje planiranih razvojnih zadaća u vidu procjene postignuća djece za pojedini razvojni aspekt,
- vrednovanje područja rada (timská procjena odgojitelja po područjima: organizacija i suradnja, materijalni uvjeti, odgojno-obrazovni rad, stručno usavršavanje, suradnja s roditeljima, suradnja s užom i širom društvenom zajednicom i institucijama).

Postupke vrednovanja provoditi ćemo:

- Dnevno, tjedno i mjesечно pri čemu će odgajatelji voditi zapažanja vezana uz dnevne aktivnosti u vrtiću iskorištene ponuđene / situacijske poticaje. U svakodnevnom radu odgojitelji će dokumentirati aktivnosti putem fotografija, audio-video zapisa, bilješki.

- Tromjesečno ćemo vrednovati ostvarivanje: uvjeta za provedbu aktivnosti i razvojnih zadaća. Pratiti stanje u grupama i materijalne uvjete, aktivnosti i sadržaje kao i načine te kvalitetu suradnje s roditeljima. U vrednovanju ćemo voditi i pisane zabilješke o promjenama vezanim uz pozitivne i negativne rezultate planiranih aktivnosti, kao i ostalih zbivanja u skupini.
- Godišnje izvješće o ostvarenosti plana i programa rada ustanove na kraju pedagoške godine dostaviti ćemo nadležnim institucijama Ministarstva znanosti i obrazovanja, Agenciji za odgoj i obrazovanje i Gradu Splitu – Službi za društvene djelatnosti. Godišnje izvješće obuhvaća cjelokupnu analizu rada vrtića u protekloj pedagoškoj godini što uključuje osvrt na: ustrojstvo rada, provedene materijalne i organizacijske uvjete rada, provedbu njege i skrbi za zdravlje i tjelesni razvoj djece, provedbu odgojno-obrazovnog rada s djecom, polaznost i ostvarenost stručnog usavršavanja radnika vrtića unutar i izvan ustanove, provedbu suradnje s roditeljima i vanjskim čimbenicima. Dio godišnjeg izvješća su i izvješće ravnatelja i stručnih suradnika.
- Periodičke postupke vrednovanja ćemo provoditi pomoću: listi praćenja napretka i postignuća djece u svim razvojnim područjima, vođenja razvojnih mapa za svako dijete u skupini, fotografiranja, videosnimanja aktivnosti i igre u skupinama, praćenja i vrednovanja procesa aktivnosti odgajatelja u neposrednom radu s djecom, kao i anketiranje djece, roditelja, odgajatelja i drugih dionika procesa, koje će poslužiti za refleksije odgojno-obrazovne prakse jer omogućuju interpretaciju i reinterpretaciju procesa odgoja i učenja djece usmjereni oblikovanju primjerenih odgojno-obrazovnih intervencija odgajatelja, u svrhu vrednovanja i daljnog unapređivanja kvalitete rada.

Temelj (samo)refleksije procesa predstavlja dokumentacija i njena stalna razrada dodatnim procedurama za kojima se tijekom procesa osvijesti potreba, jer odgojno-obrazovni proces kao živući sustav producira potrebu za novim propitivanjima i nadogradnjom.

Iznošenje samorefleksija o odgojno-obrazovnoj praksi podvrgnutih refleksiji stručnog tima/fokus grupe praktičara, je nužno i učinkovito za:

- konstatiranje postojećih kritičnih točaka kao i dobrih strana,
- otklanjanje nedostataka i osmišljavanje smjernica daljnog unapređenja
- otvaranje prostora za kreativnost i inovativnost u dalnjem radu.

Prikupljena dokumentacija služit će kao predmet timske refleksije o odgojno-obrazovnoj praksi za timsku evoluciju.

9. PLAN I PROGRAM RADA RAVNATELJICE I ČLANOVA STRUČNOG TIMA

9.1. PLAN I PROGRAM RADA RAVNATELJICE

Ravnateljica je poslovna i stručna voditeljica vrtića, čije zadaće obuhvaćaju brigu za osiguravanjem sigurnosnih, materijalnih, organizacijskih i kadrovskeh uvjeta potrebnih za provedbu odgojno-obrazovnog procesa, te koordiniranje svih službi vrtića u svrhu kvalitetnijeg rada s djecom i ostalim dionicima odgojno-obrazovnog procesa.

Godišnji plan i program rada ravnateljice u pedagoškoj godini 2022./2023. sastojat će se od sljedećih programskeh sadržaja:

1. Poslovi planiranja, definiranja i provođenja odgojno-obrazovnog rada

- sukonstrukcija Izvješća ostvarenosti godišnjeg plana i programa rada za 2021./2022. pedagošku godinu, Godišnjeg plana i programa rada vrtića, Kurikuluma vrtića za pedagošku godinu 2022./2023. timskim radom: stručnih suradnika/pedagoginja, logopedinje, zdravstvene voditeljice, kineziologa, odgajateljica na temelju zajedničkog učenja i istraživanja vlastite odgojno-obrazovne prakse, te usklađivanje i dopunjavanje bitnih zadaća i njihovo pravdobno i kvalitetno provođenje
- osiguravanje potrošnog i didaktičkog materijala i sredstava za rad, kao i stručne literature i periodike u cilju kontinuiranog rada i učenja te obogaćivanje sadržaja.

2. Vođenje poslovanja dječjeg vrtića

- obavljanje poslova organizacijske i stručno-pedagoške naravi
- pomoć odgajateljima oko administrativnih poslova
- zastupanje i predstavljanje ustanove
- afirmacija ranog i predškolskog odgoja u lokalnoj zajednici kao i obuhvaćanje što većeg broja djece unutar programa
- fleksibilnost odgojno-obrazovnog rada s ciljem prilagođavanja konkretnim potrebama djece i roditelja, njihovim mogućnostima i interesima
- podrška voditelju EU projekta „*Veseli kutak za kreativni trenutak*“ pri provedbi svih aktivnosti projekta

3. Suradnja s roditeljima

Ostvarivanje različitih oblika rada i suradnje s roditeljima kroz:

- individualne sastanke s roditeljima vezano za područje posebnog roditeljskog interesa
- informativne roditeljske sastanke na mikro i makro razini
- redovito informiranje putem oglasne ploče, web-stranice vrtića i drugim dogovorenim komunikacijskim kanalima
- tematski/edukacijski roditeljski sastanci
- organizacija kreativnih radionica za roditelje i djecu
- organizacija izleta i svečanosti u vrtiću (blagdanske, završne, rođendanske).

4. Poslovi u području radnih odnosa

- individualni rad s odgajateljima u cilju pružanja pomoći u programiranju rada, vođenju pedagoške dokumentacije, kao i upućivanje na primjenu pojedinih oblika i metoda rada
- razvijati sposobnosti refleksivnog praktičara koji kontinuirano vrednuje proces rada i svoja postignuća
- poticati i razvijati stalnu brigu o kvaliteti profesionalnog razvoja, promičući koncept cjeloživotnog učenja
- sudjelovanje u istraživačkim projektima prema planu i programu ustanove
- organiziranje i sudjelovanje u svečanostima, izletima i ostalim aktivnostima u vrtiću
- razvijanje sklonosti prema timskom radu, interakcijom i suradnjom utemeljenima na partnerskim odnosima
- praćenje ostvarenja zadaća administrativno-tehničkih i pomoćnih radnika.

5. Informiranje odgono-obrazovnih radnika vrtića i stručno usavršavanje

- izrada individualnih planova i programa stručnog usavršavanja u suradnji sa stručnim timom
- praćenje i procjenjivanje realizacije programa stručnog obrazovanja i usavršavanja radnika tijekom pedagoške godine
- stručne konzultacije sa članovima stručnog tima, Agencijom za odgoj i obrazovanje i Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje odgoja i obrazovanja, Upranim odjelom za društvene djelatnosti Grada Splita, te ostalim čimbenicima važnim za provođenje odgojno-obrazovnog rada

- sudjelovanje na seminarima i stručnim skupovima u i izvan ustanove
- primjena zakonskih i podzakonskih akata važećih dokumenata iz područja odgoja i obrazovanja.

- ***Rad na stručnoj literaturi u okviru poslova vođenja:***

- [1] Bruner, J., *Kultura obrazovanja*, Zagreb, Educa 2000.
- [2] Covey, Stephan R., *Živjeti sedam navika-Hrabrost za promjenu*, Zagreb, Mozaik knjiga, 2004.
- [3] Loupan, B. C., *Vjerujte u svoje dijete: Buđenje djetetovih punih potencijala*, Ostvarenje, Lekenik, 2006.
- [4] Morin, E., *Odgoj za budućnost*, Educa, Zagreb, 2002.
- [5] Senge, Peter M., *Peta disciplina - Principi i praksa učeće organizacije*, Mozaik knjiga, Zagreb, 2009.
- [6] Slunjski E., *Kako djetetu pomoći da — (p)ostane samostalno i odgovorno: priručnik za roditelje, odgajatelje i učitelje* / 2.neizmijenjeno izdanje, Zagreb, Element, 2014.
- [7] Slunjski E., *Mudrost vođenja:prikaz istraživanja i alati razvoja prakse vođenja*, Element, 2019.
- [8] Srića V., „ *Inovativni menadžer u 100 lekcija – kako postati i ostati pobjednik*, Znanje, Zagreb, 2004.
- [9] Stojanović I. S., Hitrec S., *Suvremeno vođenje u odgoju i obrazovanju: priručnik za ravnatelje, stručne suradnike i odgojitelje u sustavu odgoja i obrazovanja*, Golden marketing, Zagreb, 2014.
- [10] Stoll, L. Fink, D., *Mijenjajmo naše škole*, Zagreb, Educa, 2000.
- [11] William Glasser, *Kvalitetna škola - Škola bez prisile*, Eduka, Zagreb, 2005.

6. Sudjelovanje u radu upravljačkog tijela dječjeg vrtića

Upravljačko tijelo vrtića je Upravno vijeće, u čijem radu ravnatelj ima sljedeće zadaće:

- u dogovoru s Predsjednikom Upravnog vijeća sazivati sjednice
- aktivno sudjelovanje na sjednicama Upravnog vijeća
- briga oko provođenja odluka Upravnog vijeća.

7. Rad u okviru stručno-razvojne službe dječjeg vrtića

- u suradnji sa stručnim timom sazivati sjednice Odgajateljskih vijeća;

- u suradnji sa stručnim timom – stručno unaprjeđivanje i analiza odgojno-obrazovnog rada i primjenjenih metoda
- suradnja s vrtičkom pedagoginjom pri izradi plana i praćenju provedbe odgojno-obrazovnog rada po odgojno-obrazovnim skupinama
- rad u okviru povjerenstva za stažiranje – sudjelovanje i praćenje provedbe plana i programa stažiranja odgajatelja/pripravnika u dječjem vrtiću
- suradnja s zdravstvenom voditeljicom pri praćenju zdravstvenog stanja djece i stvaranju povoljnih uvjeta za njegovu realizaciju
- suradnja s logopedinjom prilikom pripreme, organizacije i provedbe rada
- suradnja s kineziologom prilikom pripreme, organizacije i provedbe rada
- poticanje kontinuirane edukacije odgojno-obrazovnih radnika, njihove kreativnosti i inventivnosti
- sudjelovanje u opserviranju djece s teškoćama u razvoju
- unošenje inovacija u radnu dinamiku uputama prosvjetno-pedagoške službe i službi zaduženih za praćenje i unaprjeđivanje rada ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

8. Suradnja s ostalim vanjskim subjektima bitnim za rad dječjeg vrtića

- suradnja s drugim ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja
- suradnja s osnovnim školama u neposrednom okruženju
- suradnja s kulturno-umjetničkim institucijama
- suradnja s ostalim ustanovama i organizacijama relevantnim za unapređenje odgojno-obrazovnog procesa
- suradnja s Državnim arhivom u Splitu
- aktivno angažiranje za kvalitetnije i intenzivnije sudjelovanje lokalne zajednice u životu dječjeg vrtića.

9. Ostali poslovi

- rad na poslovima službenika za informiranje, sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama (NN 172/2003) i drugim propisima, kojima je osiguravano pravo na pristup informacijama korisnicima, na sljedeće načine:
  1. putem web-stranice Vrtića,
  2. neposrednim davanjem informacije (usmeno),
  3. uvidom u dokumentaciju i izradom preslika dokumenata,

4. davanje priopćenja sredstvima javnog informiranja, na drugi odgovarajući način (putem dnevnog tiska, oglasna ploča Vrtića i dr.).
- > rad na uredskim poslovima vrtića - evidentiranje, obradu i zaštitu dokumentacije koja je nastala ili se koristila u radu Vrtića u skladu s Pravilnikom o zaštiti i obradi arhivskog i registraturnog gradiva Dječjeg vrtića "Veseli kutak" u Stobreču (suglasnost Državnog arhiva u Splitu travanj, 2016.g.)
  - > rad na poslovima službenika za zaštitu osobnih podataka sukladno Zakonu o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (NN 42/18)
  - > rad sa strankama koje nude različite usluge: akvizitere didaktičkog materijala, stručne literature, različite kazališne družine i pojedinci, reklamne, tiskovne i internetske agencije.

9.2. PROGRAM RADA STRUČNE SURADNICE PEDAGOGINJE

Stručni suradnik pedagog sudjeluje u planiranju i programiranje cjelokupnog odgojno-obrazovnog rada:

1. Sudjelovanje u izradi Godišnjeg plana i programa vrtića

- u suradnji s ravnateljicom i članovima stručnog tima (razdoblje provedbe: rujan i listopad 2022.)

2. Planiranje i sudjelovanje u radu Odgajateljskog vijeća

- u suradnji s ravnateljicom, zdravstvenom voditeljicom i odgojiteljima (razdoblje realizacije: tijekom pedagoške godine 2022./2023.)

3. Planiranje stručnog usavršavanja odgajatelja

- u suradnji s ravnateljicom, odgojiteljima, stručnim timom i vanjskim suradnicima (razdoblje realizacije: rujan 2022. i tijekom pedagoške godine 2022./2023.)

4. Planiranje stručnog usavršavanja pedagoga

- u suradnji s ravnateljicom i vanjskim suradnicima (razdoblje realizacije: rujan 2020. i tijekom pedagoške godine 2022./2023.)

Poslovi i zadaće stručnog suradnika pedagoga u odnosu na:

SUDIONICI/SUBJEKTI	DJELOVANJE/OBLICI/AKTIVNOSTI U ODNOSU NA BITNE ZADAĆE
DIJETE	
	- praćenje procesa prilagodbe djece na jaslice ili mješovitu odgojno-obrazovnu vrtičku skupinu metodama hospitacije (promatranja) i individualnih razgovora u svrhu utvrđivanja mogućih situacija u kojima je potrebno pružiti stručnu pomoć - sudjelovanje u prikupljanju podataka te utvrđivanju razvojnih i specifičnih potreba djeteta / djece u skupinama (individualno i po potrebi u timu sa stručnim suradnicima) - stvaranje uvjeta za suradnju između svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa (stručni suradnik, dijete, odgojitelj i roditelj) - procjena razine i učinkovitosti dostignute pedagoške prakse i primjene suvremenih pedagoških metoda i oblika rada u odgojno-obrazovnoj grupi, a posebice u odnosu na poticanje socijalne, obrazovne i osobne, emocionalne i tjelesne dobrobiti djeteta - promatranje specifičnosti funkcioniranja svakog pojedinog djeteta u skupini - utvrđivanje položaja djeteta u odnosu na: drugu djecu (grupna dinamika), ponuđene materijale u poticajnim centrima te odnos s odgojiteljima

- utvrđivanje posebnih potreba djeteta (detekcija poteškoća ili nadarenost)
- strukturiranje pedagoškog mišljenja o djetetu:
- predlaganje pedagoških smjernica (odgojnih i obrazovnih) u individualiziranju pristupa i programa
- analiziranje prikupljenih podataka s ciljem utvrđivanja kvalitete odgojno-obrazovne stvarnosti djeteta
- višekratna opservacija i prema potrebi individualan rad s djetetom s teškoćama popraćeno svakodnevnim vođenjem bilješki i zapažanja o djetetu (uz videozapise i fotografije neposrednih odgojno-obrazovnih situacija, te obrasce za praćenje djetetova razvoja)
- kontinuirana i redovita suradnja s članovima stručnog tima i vanjskim suradnicima u svrhu pronalaženja optimalnih organizacijskih i materijalnih uvjeta za dijete s poteškoćama u rastu i razvoju (ukoliko je uočena potreba te tijekom cijele pedagoške godine)

SUDIONICI/SUBJEKTI	DJELOVANJE/OBLICI/AKTIVNOSTI U ODNOSU NA BITNE ZADAĆE
ODGAJATELJI	

Sustavno boravljenje u odgojno-obrazovnim skupinama (tijekom cijele pedagoške godine za čiju je realizaciju predviđeno 25 sati tjedno)

- kontinuirano praćenje odgojno-obrazovnog rada odgojitelja (hospitacija u odgojno-obrazovnim skupinama tijekom pedagoške godine 2022./2023.) prilikom čega stručni suradnik pedagog ima uvid u neposredan odgojno-obrazovni rad odgojitelja
- uvid u pedagošku dokumentaciju odgojno-obrazovnih skupina (stječe se slika o radu odgojno-obrazovnog djelatnika)
- redovito praćenje knjige pedagoške dokumentacije odgojno-obrazovne skupine
- pružanje stručne pomoći u vođenju propisane pedagoške dokumentacije
- uvid u ostale oblike koje koristi odgojitelj (primjer: individualne razvojne mape djece, fotografije djece, aktivnosti ili prostorno-materijalnog okruženja sobe dnevnog boravka odgojno-obrazovne skupine, panoi s dječjim radovima, anegdotske bilješke, videozapisi i slično)

Suradnja s odgajateljima u radu s djecama s poteškoćama u rastu i razvoju

- individualni razgovori tijekom cijele pedagoške godine u svrhu pružanja stručne i savjetodavne pomoći s obzirom na potrebe pojedine skupine

- podrška odgojiteljima pri identifikaciji potencijalnih problema u odgojno-obrazovnoj skupini (putem individualnih razgovora u svrhu pronalaženja rješenja)
- izrada individualiziranog odgojno-obrazovnog plana i programa
- podrška pri korištenju i interpretaciji razvojnih lista za praćenje djece (s obzirom na dob, položaj u grupi, sudjelovanje u aktivnostima i slično)

Praćenje i uvođenje odgojno-obrazovnih inovacija u neposredan rad odgajatelja s djecom: program integriranog ranog učenja engleskog jezika i projektni rad s djecom („Naša mala knjižnica“)

- podrška i poticaj pri uvođenju suvremenih odgojno-obrazovnih metoda i strategija (rad s djecom na projektima: planiranje aktivnosti koje su usmjerene na dijete te polaze od dječjih interesa)
- podrška pri organizaciji prostorno-materijalnog okruženja koje odgovara potrebama, interesima i mogućnostima djece u pojedinoj odgojno-obrazovnoj skupini (pomoć pri praćenju i dokumentiranju procesa promjena u organizaciji prostora sobe dnevnog boravka te poticaja kojim je opremljena ista)
- unaprjeđenje prostorno-materijalnog okruženja u kojem borave djeca u vidu obogaćivanja raznovrsnim poticajnim materijalima
- podrška pri provođenju integriranog programa engleskog jezika (grupne i individualne refleksije s odgojiteljima, analiza videozapisa pojedinih aktivnosti, praćenje napretka djece u usvajanju drugog jezika i slično)
- poticanje individualiziranog pristupa djetetu (odnos suradnje na relaciji odgojitelj-dijete)
- osvještavanje važnosti poticanja samostalnosti djece (poticanje usvajanje životno praktičnih vještina kod djece)
- osvještavanje važnosti i utjecaja koju ima spontana dječja igra

Podrška pedagoga pri stvaranju partnerskih odnosa odgajatelja i roditelja/skrbnika

- stručna pomoć odgojiteljima pri izgradnji suradnje s roditeljima
- educiranje odgojitelja o poželjnim stilovima komunikacije s roditeljima
- pružanje podrške prilikom individualnog rada odgojitelja s roditeljima
- podrška prilikom suradnje odgajatelja i roditelja/skrbnika u vidu informiranja o odgojno-obrazovnom radu pojedine skupine

Suradnja stručnog suradnika pedagoga i odgajatelja: plan i program stručnog usavršavanja odgajatelja

- poticanje odgojitelja na redovito stručno usavršavanje i osposobljavanje
- pravovremeno obavještavanje odgojitelja o edukacijama izvan i unutar ustanove putem elektronske pošte
- poticanje područja posebnih interesa odgajatelja s obzirom na potrebe odgojno-obrazovne skupine
- osuvremenjivanje i unaprjeđivanje odgojno-obrazovnog rada: komunikacija s djetetom/djecom, promišljanje kvalitetnih uvjeta i raznovrsnih prilika za iskustveno učenje
- poticanje refleksije odgojno-obrazovne prakse (stručni skupovi pripremljeni u suradnji s odgajateljima)

Edukacije za odgojitelje unutar ustanove:

Tijekom pedagoške godine 2022./2023., provodit će se edukativne radionice i predavanja na određenu temu putem društvenih platformi i u prostorijama DV *Veseli kutak*. U sklopu Odgajateljskog vijeća, pedagoginja će održavati stručne aktive na temu koja je od posebnog interesa za odgajatelje (na temelju praćenja aktualnog stanja u neposrednom odgojno-obrazovnom radu odgajatelja s djecom).

Neke od predloženih tema stručnih aktiva/predavanja/radionica: „*Spontana dječja igra*“, „*Komunikacija kao preduvjet kvalitetnoj praksi*“, „*Partnerstvo s dječjeg vrtića s roditeljima*“, „*Refleksivna praksa: put prema naprijed*“ te dodatna prorada tema stručnog usavršavanja na kojima sudjeluju odgajatelji i stručni tim izvan ustanove.

Teme na prijedlog odgajateljica.

Suradnja s mentorima/odgajateljima i odgajateljima/ pripravnicima

Pedagog će sudjelovati u radu mentora /odgajatelja prilikom uvođenje odgajatelja/pripravnika u samostalan odgojno-obrazovni rad:

- odgajateljice/pripravnice koje u DV *Veseli kutak*, Stobreč odrađuju stručno osposobljavanje, osim neposrednog rada sa svojim mentorima, surađivat će i sa pedagogom te ostatkom stručnog tima ustanove
- pedagog će pratiti realizaciju plana i programa stažiranja odgajateljica/pripravnica zadanog od strane mentora/odgajatelja

Nadalje, suradnja s pedagogom odvijat će se na sljedeće načine:

- konzultacije prilikom pripreme aktivnosti s djecom (vezano uz pismenu pripremu i planiranje poticaja za aktivnosti)
- praćenje i podrška u radu tijekom cijele pedagoške godine vezano uz bilo koji dio posrednog i neposrednog odgojno-obrazovnog rada s djecom
- stručna podrška u vidu pravovremenog informiranja o edukacijama izvan ustanove (registracija na mrežnoj stranici Agencije za odgoj i obrazovanje u svrhu praćenja i sudjelovanja na stručnim edukacijama)
- individualne i grupne refleksije s pripravnicama s naglaskom na pojedine segmente neposrednog odgojno-obrazovnog rada s djecom
- kontinuirana komunikacija putem elektronske pošte u vidu razmjene stručne literature
- upućivanje na stručno usavršavanje izvan ustanove (Agencija za odgoj i obrazovanje)

SUDIONICI/SUBJEKTI	DJELOVANJE/OBLICI/AKTIVNOSTI U ODносу на bitne zadaće
DJETETOVA OBitelj/RODITELJI	
• provođenje individualnih razgovora s roditeljima/skrbnicima prilikom upisa djeteta u vrtić • upoznavanje roditelja/skrbnika s općim uvjetima rada dječjeg vrtića (organizacija i struktura odgojno-obrazovnog rada) • savjetodavni rad vezan uz poteškoće adaptacije djeteta na vrtić, razvoj djeteta, oblike i organizaciju rada u vrtiću, djetetove posebne potrebe, poželjne roditeljske stilove odgoja i sl. (tijekom cijele pedagoške godine prema dogovoru s roditeljima) • stručna pomoći i kontinuirana podrška roditeljima u specifičnim situacijama • individualno ili u suradnji s odgojiteljima pojedine odgojno-obrazovne skupine	
Pružanje podrške i stručne pomoći roditeljima novoupisane djece u vidu: • izrade letka za roditelje – <i>Kako pripremiti dijete za jaslice?; Prvi dan(i) u jaslicama</i> (rujan, 2022.) • izrade letka za roditelje – <i>Kako pripremiti dijete za vrtić?; Prvi dan(i) u vrtiću</i> (rujan, 2022.) • savjetodavni (individualni) razgovori s roditeljima o prilagodbi djeteta na vrtić, periodu adaptacije, programima i oblicima rada u jaslicama/vrtiću (ukoliko roditelj/skrbnik zahtijeva)	

Održavanje edukativnih predavanja i radionica za roditelje

Redoviti susreti s roditeljima održavati će se u prostorijama dječjeg vrtića *Veseli kutak* ili putem društvene platforme *Google Meet* (sukladno situaciji uzrokovanoj pandemijom COVID-19 virusom).

Okvirni raspored informativnih te tematskih sastanaka i radionica:

- informativni roditeljski sastanak na mreži putem *Google Meet* platforme: rujan 2022.)
- predavanje: – *Utjecaj digitalnog doba na dječji razvoj: Što s ekranima?* (sastanak na mreži putem *Google Meet* platforme: studeni 2022.)
- predavanje: – *Naša mala knjižnica: Zašto je čitanje važno za dječji razvoj?* (siječanj 2023.)
- radionica – *Važnost poticanja socijalno-emocionalnog razvoja djeteta* (veljača 2023.)
- teme edukativnih predavanja ili radionica za osnaživanje roditelja tijekom razdoblja ožujak, travanj i svibanj 2023., bit će određene prema potrebama i zahtjevima roditelja/skrbnika (priključene upitnicima za roditelje/skrbnike)

Napomena: teme i sadržaji susreta sa roditeljima su podložni promjenama sukladno interesima roditelja ili uočenim potrebama (posebna problematika):

- sudjelovanje na kreativnim radionicama organiziranih od strane odgojitelja (za roditelje i djecu)

Nadalje, pedagog će težiti stvaranju uvjeta za dvosmjernu interakciju i jasnu komunikaciju te participaciju obitelji u životu vrtića/ odgojne skupine.

Na razini vrtića suradnja s roditeljima će biti usmjerena na:

- pripremanje, provođenje i evaluaciju pedagoškog rada putem suvremenih komunikacijskih kanala (elektronska pošta, *Google Meet*)
- sudjelovanje u sustavnom procjenjivanju s ciljem podizanja razine zadovoljenja roditeljskih potreba
- iniciranje i promišljanje načina na koji će se odvijati dvosmjerna pismena komunikacija s roditeljima
- provedba plana kvalitetnog i pravovremenog informiranja roditelja o djetetu i programu

Na razini odgojno-obrazovne grupe:

- sudjelovanje u izradi i analizi različitih instrumenata evaluacije roditelja (*Google forms obrasci*)
- prezentiranje vrtićke rutine i odgojno-obrazovnih aktivnosti s ciljem boljeg

razumijevanja pedagoškog rada s djecom u dječjem vrtiću · predlaganje sadržaja evaluacijskih, anketnih listi, upitnika i slično · sudjelovanje u obradi i interpretaciji dobivenih podataka.	
SUDIONICI/SUBJEKTI	DJELOVANJE/OBLICI/AKTIVNOSTI U ODNOSU NA BITNE ZADAĆE
STRUČNI TIM	
<i>Sudjelovanje u timskom planiranju koje se odnosi na:</i> - kreiranje jedinstvenog vrtičkog kurikuluma - donošenje kvalitetne strategije cjelovitog pristupa djetetu i zastupanja djetetovog najboljeg interesa - sudjelovanje u stručnoj razmjeni informacija (informacije iz aktivnosti suradnika) - svakodnevna razmjena informacija pedagoginje i ravnateljice DV <i>Veseli kutak</i> (makro i mikro razina) - praćenje ostvarivanja radnih zadaća pojedinih djelatnika u vrtiću, u realizaciji programa koji se provode unutar vrtića (program integriranog ranog učenja engleskog jezika u dvije odgojno-obrazovne skupine) te provođenja projektnog rada s djecom na razini ustanove i pojedine odgojno-obrazovne skupine - obavljanje poslova stručno-administrativnog karaktera poput prikupljanja statističkih podataka (temelj za planiranje suradnje s roditeljima i odgajateljima - opremanje dječjeg vrtića stručnom literaturom u skladu s potrebama svih odgojno-obrazovnih djelatnika ustanove	
DRUŠTVENO OKRUŽENJE	
Pedagog surađuje s različitim vanjskim ustanovama te za cilj ima obogaćivanje, razvoj i promicanje djelatnosti ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja: - Ministarstvom znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske - Agencijom za odgoj i obrazovanje - Gradskim i županijskim uredom za prosvjetu - Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja - drugim predškolskim ustanovama u gradu i županiji - osnovnom školom u Stobreču - kazališnim kućama - različitim kulturnim i vjerskim ustanovama (muzeji, galerije, crkve i slično)	

Napomena: stručni suradnik pedagog će zbog pandemijske situacije uzrokovane COVID-19 virusom, suradnju s navedenim ustanovama kontinuirano održavati u skladu s propisanim uvjetima i mogućnostima.

Stručno usavršavanje pedagoga

Pedagog će tijekom cijele pedagoške godine 2022./2023. kontinuirano pratiti i sudjelovati u različitim oblicima stručnog usavršavanja unutar i izvan DV „Veseli kutak“. Stručno osposobljavanje pedagoga uključuje praćenje mrežne stranice: <http://ettaedu.azoo.hr/> u svrhu informiranja o stručnim skupovima, konferencijama, predavanjima, radionicama ili seminarima namijenjeni odgojiteljima kao i pedagozima (suradnja s Ministarstvom znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, Agencijom za odgoj i obrazovanje, različite udruge, licencirana učilišta i slično). Nadalje, edukacije pedagoga u pedagoškoj godini 2022./2023. će biti usmjerene na jačanje kompetencija u području jezične kulture, odnosno razvoja jezičnih kompetencija na razini dječjeg vrtića (uključenost u projekt *Naša mala knjižnica*).

Dokumentiranje odgojno-obrazovne djelatnosti stručnog suradnika pedagoga

Odgojno-obrazovna djelatnost podrazumijeva vođenje dokumentacije kao jednog od ključnih elemenata sveukupnog odgojno-obrazovnog rada dječjeg vrtića. Zadaće i poslovi koje će obavljati predškolski pedagog pri vođenju dokumentacije su sljedeće:

- sudjelovanje u izradi Godišnjeg plana i programa rada ustanove (u suradnji sa stručnim timom)
- sudjelovanje u izradi Kurikuluma DV Veseli kutak (u suradnji sa stručnim timom)
- izrada Godišnjeg plana i programa rada pedagoga
- vođenje vlastitog Dnevnika rada
- vođenje bilješki o uvidu u rad odgojitelja odgojno-obrazovnih skupina
- dokumentiranje praćenja djece s teškoćama u razvoju
- izrada Dosjea djeteta s posebnim potrebama (u suradnji s odgojiteljima i članovima stručnog tima)
- izrada Plana i programa praćenja djeteta s poteškoćama u rastu i razvoju
- izrada Individualiziranog odgojno-obrazovnog plana i programa (u suradnji s odgojiteljicama, ravnateljicom, zdravstvenom voditeljicom i vanjskim stručnim suradnicima)
- redovito fotografiranje i snimanje odgojno-obrazovnog procesa, izrada anegdotskih bilješki, transkriptata razgovora s odgojiteljima

- sudjelovanje u izradi Godišnjeg izvješća o radu ustanove (u suradnji s ravnateljicom i stručnim timom Vrtića)
- izrada Godišnjeg izvješća o radu pedagoga.

9.3. PROGRAM RADA ZDRAVSTVENE VODITELJICE

Prema zakonu o predškolskom odgoju u okviru godišnjeg plana i programa više medicinske sestre glavne zadaće bile bi provoditi:

- mjere zdravstvene zaštite
- mjere higijene
- mjere pravilne prehrane
- zdravstveni odgoj.

Temeljna zadaća bila bi njega i skrb za tjelesni razvoj i zdravlje djece, s posebnim naglaskom na očuvanju zdravlja, promociji zdravlja djece u vrtiću, zadovoljavanju primarnih djetetovih potreba s naglaskom važnosti brige za vlastito zdravlje te kao podrška djetetu u stvaranju navika zdravog načina života, radu na osiguranju i unapređenju higijenskih uvjeta – skrbi o optimalnim higijensko zdravstvenim uvjetima za rast i razvoj djece, te radu na praćenju i unaprjeđenju prehrane.

1. Mjere zdravstvene zaštite djece u dječjem vrtiću

- Evidentiranje liječničkih potvrda o obavljenom sistematskom zdravstvenom pregledu predškolskog djeteta prije upisa u dječji vrtić
- Evidentiranje liječničkih ispričnica nakon izostanka djece iz vrtića
- Provjera dokumentacije o cijepljenju djeteta i evidencija procijepljenosti
- Vođenje zdravstvenog kartona djeteta u dječjem vrtiću
- Suradnja s izabranim doktorima medicine
- Stalno praćenje zdravstvenog statusa djece kroz kontinuirano praćenje pobola djece
- Praćenje epidemiološke situacije te, po potrebi, provođenje protuependemijskih mjera u slučaju zarazne bolesti
- Zdravstveno prosvjećivanje i zdravstveni odgoj djece
- Nadzor nad adekvatnom prehranom djece, prevencija pretilosti, te usvajanje kulture prehrane

- Individualni razgovori s roditeljima djece s zdravstvenim teškoćama, te stalna suradnja tijekom boravka djeteta u vrtiću
- Sudjelovanje na roditeljskim sastancima /više informacija o dnevnom ritmu rada vrtića, pobolu, prehrani..../
- Izrada edukacijskih materijala i protokola o postupanju u stanjima koja mogu ugroziti zdravlje djece
- Praćenje rasta i razvoja djece kroz antropometrijska mjerena djece jedan put godišnje /početkom pedagoške godine/ i analiza antropometrijskih mjerena te poduzimanje savjetodavnih mjera kod odstupanja
- Probir djece sa slabovidnošću - screening vida, te savjetodavno upućivanje na oftalmološki pregled
- Provođenje zdravstvenog odgoja djece, roditelja i svih zaposlenika vrtića
- Sudjelovanje u rješavanju problemskih situacija vezanih uz zdravlje djeteta
- Putem maila i /ili telefonskim putem dostavljati sve relevantne UPUTE ZA SPRJEČAVANJE I SUZBIJANJE EPIDEMIJE COVID-a 19 VEZANO ZA RAD PREDŠKOLSKIH USTANOVA a sve sukladno epidemiološkim uvjetima i mjerama ,sve dok traje pandemija , naravno nadamo se skorom proglašenju kraja pandemije
- Suradnje s dežurnim epidemiologima iz epidemiološke službe NZJZ - SDŽ, u pojačanom intenzitetu a sve poradi prijave i potvrde SI i izolacija kao i žurnog testiranja na COVID 19, sve dok traje pandemija
- Ostale mjere.

2. Mjere za osiguranje higijene

- Praćenje, nadziranje i predlaganje mjera za poboljšanje sanitarno – higijenskih uvjeta rada u dječjem vrtiću
- Ispunjavanje uvjeta smještaja i to pregledom svih prostorija u objektu, praćenjem provođenja svakodnevne dezinfekcije, osiguranjem optimalnih mikroklimatskih uvjeta unutar objekta (temperatura, osvjetljenje), osiguranjem dovoljne količine sredstava za opću higijenu djece, nadzor nad mijenjanjem i pranjem posteljine, briga o ispunjavanju uvjeta u pogledu zdravstvene ispravnosti igračaka i drugih predmeta opće uporabe, pregled igrališta, osiguranje sigurnosti djece kontrolom ulaza i izlaza te zatvaranjem vrata...
- Ispunjavanje uvjeta u pogledu prehrane

- Kontrola provođenja HACCP sustava Zakonom propisanim postupcima. Primjena implementiranog HACCP sustava prilikom pripreme hrane te kontrola provođenja istog putem odgovarajuće HACCP dokumentacije
- Provođenje protuependemijskih mjera i zaštite u cilju zaštite djece prilikom povećane epidemijske opasnosti i prema uputama higijensko-epidemiološke službe i zakonom propisanih postupaka
- Mjere prevencije od zaraznih bolesti kao i higijensko epidemiološki nadzor nad zaraznim bolestima
- Suradnja sa NZJZ-ŽSD, higijensko-epidemiološkom službom
- Mjere vezane uz svakodnevne aktivnosti u vrtiću
- Održavanje higijene i nadzor nad higijenskim stanjem
- Redovito provođenje aktivnosti i sadržaja namijenjenih usvajanju kulturno-higijenskih navika kod djece i redovito provođenje tih navika sve djece
- Praćenje provođenja njegе i osamostaljivanja djece u kulturno-higijenskim navikama
- Kontinuirana briga o higijeni dječjeg posteljnog rublja i njegovom pravilnom načinu odlaganja
- Sudjelovanje u ustroju potrebitih sanacija i radova na uređenju vanjskog i unutarnjeg prostora vrtića, a s ciljem stvaranja povoljnih uvjeta za život djece u vrtiću
- Osiguranje stjecanja znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobne higijene (tečaj higijenskog minimuma)
- Praćenje sanitarno zdravstvenih pregleda djelatnika, praćenje i pravovremeno upućivanje na sanitarno zdravstvene pregledne na klicoštvu zaposlenike dječjeg vrtića
- Kontrola provođenja redovnih mјera dezinfekcije i deratizacije/DD mјere/ u objektima nadzor nad organiziranjem i provođenjem obveznih preventivnih mјera dezinfekcije, deratizacije i dezinfekcije unutar objekta prema zakonom propisanim terminima ili po potrebi i na zakonom propisan način
- Zdravstveni odgoj
- Ostale mјere.

3. Mjere pravilne prehrane djece

- Rad na organizaciji i realizaciji prehrane djece i to uzradom jelovnika u skladu prema važećim prehrambenim standardima i normativima. Prehrana je jedna od osnovnih bioloških potreba koja mora zadovoljiti mnoge kriterije, da je prehrana odgovarajuća za

dob, planirana prema duljini boravka djeteta u vrtiću, da je raznovrsna, pripremljena od sezonskih namirnica odgovarajućih za prehranu djece predškolske dobi, svježa, dobro kombinirana i kontrolirana, a sve radi osiguranja optimalnog rasta i razvoja djece

- Izrada jelovnika u skladu prema važećim prehrambenim standardima i normativima koji su određeni «Programom zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima» (član 18. stavak 1. i 3. Zakona o predškolskom odgoju)
- Planiranje kvalitetnog jelovnika i osiguranje posebnih namirnica ili jela prema specifičnim potrebama pojedinog djeteta (nutritivne alergije, pretilost, pothranjenost, bolesti probavnog sustava...) te planiranje kvalitetnih jelovnika, uvođenje novih namirnica i novih jela u skladu sa novim znanstvenim spoznajama /Izrada jelovnika/
- Identifikacija individualnih specifičnosti i posebnih potreba djeteta putem individualnih informativnih razgovora s roditeljima i temeljem liječničke dokumentacije
- Praćenje konzumacije hrane djece, njihovih preferencija, stavova, mišljenja i prema tome prilagođavanje jelovnika /razgovorom s djecom, prikupljanjem njihovih mišljenja, uključivanje nekih novih jela /
- Razvijanje pravilnog odnosa djece prema hrani, naglašavajući važnost elemenata zdrave prehrane i to kroz razne odgojno-obrazovne aktivnosti i sadržaje
- Zadovoljavanje dnevnih potreba djece u prehrani prema dužini boravka u vrtiću i vremenu dolaska i odlaska
- Stvaranje uvjeta za kontinuiran rad na usvajanju i prakticiranju kulturno-higijenskih navika prilikom jela/priprema za obroke, pranje ruku, korištenje pribora za jelo, samoposluživanje, izgled prostora za jelo.../
- Suradnja s roditeljima djece s posebnim potrebama zbog osiguravanja primjerene prehrane djeteta /individualnim konzultacijama/
- Upoznavanje roditelja s prehranom djeteta / svakodnevna dostupnost uvida u jelovnik/
- Zakonski sanitarni nadzori nad namirnicama i predmetima opće uporabe koji se koriste u prehrani djece
- Pravilno provođenje postupka samoposluživanja, poštujući sve higijensko-sanitarne principe
- Zdravstveno odgojni rad za stvaranje navika zdravog hranjenja te stvaranje pozitivnog stava prema pravilnoj prehrani
- Edukacije i praćenje provođenja proslava rođendana prema preporučenim prehrambenim standardima
- Suradnja s NZJZ-ŽSD, Odjelom za ispitivanje prehrane i to praćenjem provođenja i rezultati analiza kontinuiranog ispitivanja energetske vrijednosti obroka

- Nadzor nad adekvatnom prehranom djece u smislu prevencije pretilosti
- Edukacija odgojitelja o važnosti individualizirane prehrane (s obzirom na pretilost ili pothranjenost) i važnosti pojedinih namirnica te kako motivirati djecu na prihvatanje pojedinih jela i namirnica.

4. Zdravstveni odgoj

4.1. Zdravstveni odgoj djece u odgojnoj skupini

Plan i program zdravstvenog voditelja po slijedećim temama:

- **Visus:**
  - ✓ Prezentacija edukativne slikovnice
  - ✓ Pregled vida po Snellenovim tablicama u cilju što ranijeg otkrivanja poremećaja kod djece
- **Zubi i briga o njima:**
  - ✓ Prezentacije edukativnih slikovnica
  - ✓ Demonstracije pranja zubi na modelu
  - ✓ Pregled zubi
- **Antropometrijska mjerena i analiza antropometrijskih mjerena** – dva puta godišnje.

4.2. Zdravstveni odgoj zaposlenika vrtića i roditelja ili skrbnika djeteta

- Educirati, informirati i savjetovati zaposlenike dječjeg vrtića o aktualnim problemima izradom informativno-edukacijskog materijala /letaka, brošura, protokolima postupanja ili organizacijom predavanja po temama i aktualnim zdravstvenim problemima te zainteresiranosti pojedinih vrtića na dogovorenou i zatraženu temu/
- Provoditi savjetodavne razgovore s odgojiteljima i drugim zaposlenicima tijekom pedagoške godine ovisno o potrebi
- Provoditi individualne savjetodavne razgovore s roditeljima i/ili odgojiteljima i drugim radnicima tijekom godine ovisno o potrebi
- Savjetodavno obavještavanje roditelja individualnim konzultacijama i/ ili pisanim materijalima o rezultatima provedenih antropometrijskih mjerena, uz savjetovanje o provođenju pravilne prehrane i poduzimanje mjera za korekciju odstupanja u smislu

tjelesne težine djeteta (pretilosti, pothranjenosti) vodeći računa o djetetovom dostojanstvu i zaštiti podataka.

5. Zdravstvena dokumentacija

Voditi zdravstvenu dokumentaciju prema "Pravilniku o Obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i Evidencije u dječjem vrtiću:

- evidencije o higijensko-epidemiološkom nadzoru
- evidencije epidemioloških indikacija
- evidencije o sanitarnom nadzoru
- evidencije o zdravstvenom odgoju
- imenike djece i to zdravstveni dio
- zdravstvene kartone djece u dječjem vrtiću
- evidencije antropometrijskih mjerena
- evidencije ozljeda voditi će odgojitelji djece uz nadzor zdravstvenog voditelja.

6. Stručno usavršavanje zdravstvene voditeljice

Zdravstvena voditeljica u vrtiću je prvostupnica sestrinstva/viša medicinska sestra/ s usvojenim stručnim znanjima iz medicinskih znanosti, ali i komunikacijskih vještina, organizacijskih modela i procesa zdravstvene skrbi koje implementira u odgojno-obrazovni rad u svojoj proširenoj ulozi medicinske sestre u zajednici, te koja radi na osiguravanju i unapređivanju zaštite zdravlja djece i ima ulogu prvog promicatelja zdravlja, te provodi sve zdravstveno-preventivne mjere za očuvanje psihičkog i fizičkog zdravlja djece. Stoga, da bi stručno i kvalitetno obavljala svoje zadaće, mora se kontinuirano educirati. Edukacija se provodi kroz:

- ✓ zakonski obvezna stručna predavanja organizirana od strane Hrvatske komore medicinskih sestara koja izdaje odobrenja za samostalan rad (licence) svim medicinskih sestrama koji zadovoljavaju uvjete i redovito se educiraju,
- ✓ tečajevi trajne edukacije medicinskih sestara,
- ✓ seminare,
- ✓ simpozije,
- ✓ praćenje stručne literature i druge oblike stručnog usavršavanja.

Sva stečena stručna znanja nastojati će osmisliti i prenijeti na sve sudionike u procesu odgoja i obrazovanja na različite načine i to kroz stručne upute i savjete, letke, brošure, prezentacije, predavanja i slično, Na ovaj način nastojati će dati svoj doprinos

kvalitetnijem obavljanju postavljenih zadaća na očuvanju i unapređenju zdravlja djece i odraslih.

Medicinska sestra često je jedina zdravstvena djelatnica u predškolskoj ustanovi. Kako bi odgovorno, stručno i kvalitetno obavljala povjerene joj zadaće, mora posjedovati visokoprofesionalne, moralne, etičke i druge kompetencije, a u svom radu koristiti samo legalna i stručna znanja, te poštivati kodeks etičnosti. Mora dobro poznavati i razumijevati odgojno-obrazovni proces, te zajedno s ostalim sudionicima procesa raditi na unapređivanju i osuvremenjivanju usluga odgojno obrazovnog procesa.

Medicinska sestra u predškolskom sustavu ima stoga vrlo odgovornu zadaću da svoja profesionalna znanja integrira u odgojno-obrazovni proces i zajedno s ostalim suradnicima osigura najbolje moguće uvjete potrebne za optimalan dječji razvoj. Da bi u tome bila uspješna, mora biti profesionalna i svoje zadaće u odnosu na dijete, roditelje i suradnike obavljati na najprihvatljiviji način i s poštovanjem sudionika. Poruke koje šalje u cilju očuvanja zdravlja i skrbi za dijete i odrasle, moraju biti stručne, znanstveno potvrđene i prije svega razumljive. Posebno treba voditi brigu o individualizaciji procesa, pa se stoga i naš odnos prema ljudima mora graditi po principu različitosti, uvažavajući i koristeći ljudske potencijale na najbolji mogući način.

I na kraju vjerujem kako će u dječjem vrtiću zajedničkom suradnjom sa svim sudionicima u procesu, a vodeći računa o prioritetnim rješavanjima problema, uglavnom ispuniti sve bitnije zadaće vezane za djelokrug rada medicinske sestre u dječjim vrtićima, uvažavajući potrebe prakse i struke, te nastojati iste što uspješnije realizirati.

KLASA: 601-10/22-01/01

URBROJ: 2181-232-03-22-01

U Stobreču, 30. rujna 2022.g.

PREDSEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA

Zlatko Gale, prof.